

GŁOS

KATOLICKI VOIX CATHOLIQUE

Nr 4/2017 (2664) Rok LVIII 29.1.2017

Światowy Dzień Życia Konsekrowanego

Zaufaj Bogu, zaufaj nade wszystko

str. 8

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

1,55 €

Fot. Tadeusz Różycki

„Młódzież, wiara i rozeznanie powołania”

List Papieża Franciszka do młodych z okazji prezentacji Dokumentu Przygotowawczego XV Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów.

Drodzy młodzi,

Z radością ogłaszam wam, że w październiku 2018 roku będziemy obchodzić Synod Biskupów na temat: „Młódzież, wiara i rozeznanie powołania”. Chciałem, abyście byli w centrum uwagi, ponieważ zależy mi na was. Właśnie dzisiaj przedstawiany jest dokument przygotowawczy, który powierzam również wam, jako „kompas” na tej drodze.

Przychodzą mi na myśli słowa, jakie Bóg skierował do Abrahama: „Wyjdź z twojej ziemi rodzinnej i z domu twego ojca do kraju, który ci ukażę” (Rdz 12,1). Te słowa są dziś skierowane także do was: są słowami Ojca, który zaprasza was do „wyjścia”, aby wyruszyć ku przyszłości nie znanej, ale niosącej pewne dokonania, spotkania, w którym On sam wam towarzyszy. Zachęcam was, abyście usłyszeli Boży głos rozbrzmiewający w waszych sercach poprzez tchnienie Ducha Świętego.

Kiedy Bóg powiedział do Abrahama: „Wyjdź”, cóż chciał mu powiedzieć? Z pewnością nie to, aby uciekł od swojej rodziny czy ze świata. Było to silne wezwanie, powołanie, aby pozostawił wszystko i poszedł do nowej ziemi. Czymże jest dzisiaj dla nas ta nowa ziemia, jeśli nie społeczeństwem bardziej sprawiedliwym i braterskim, którego głęboko pragniecie i które chcecie budować aż po krańce świata?

Ale dziś, niestety, „Wyjdź” nabiera również innego znaczenia – sprzeniewierzenia się, niesprawiedliwości i wojny. Wielu ludzi młodych poddanych jest szantażowi przemocy i zmuszonych do ucieczki ze swojej ojczyzny. Ich krzyk wznosi się do Boga, podobnie jak krzyk Izraela zniewolonego pod uciskiem faraona (por. Wj 2,23).

Chciałbym również przypomnieć wam słowa, które Jezus powiedział kiedyś do

ucniów, gdy Go zapytali: „Rabbi [...], gdzie mieszkasz?”. On odpowiedział: „Chodźcie, a zobaczycie” (J 1,38-39). Także ku wam Jezus kieruje swój wzrok i zaprasza, aby do Niego przyjść.

Drodzy młodzi,

czy napotkaliście to spojrzenie? Czy usłyszeliście ten głos? Czy odczuliście ten bodziec, aby wyruszyć w drogę? Jestem pewien, że chociaż hałas i ogłuszenie zdają się panować w świecie, to to wezwanie nadal rozbrzmiewa w waszej duszy, aby ją otworzyć na pełną radość. Będzie to możliwe, na ile także przy pomocy towarzyszenia przewodników będziecie umieli podjąć drogę rozeznania, aby odkryć Boży plan odnośnie waszego życia. Nawet jeśli wasza droga jest naznaczona niepewnością i upadkiem, Bóg będąc bogatym w miłosierdzie, wyciąga rękę, aby was podnieść.

W Krakowie, na otwarcie ostatniego Światowego Dnia Młódzieży wiele razy was pytałem „Czy coś można zmienić?”. A wy wołaliście razem gromkie „Tak”. To wołanie rodzi się z waszego młodego serca, które nie może znieść niesprawiedliwości i nie może się ugiąć przed kulturą odrzucenia ani ustąpić przed globalizacją obojętności. Usłyszcie to wołanie, które wznosi się z waszego wnętrza! Także wówczas, gdy odczuwacie jak prorok Jeremiasz brak doświadczenia waszego młodego wieku, Bóg zachęca was byście szli tam, gdzie was posyła: „Nie lękaj się [...] bo jestem z tobą, by cię chronić” (Jr 1,8).

Lepszy świat budowany jest także dzięki wam, waszej chęci zmian i waszej wielkoduszności. Nie lękajcie się słuchać Ducha Świętego, który podpowiada wam odważne decyzje, nie zwlekajcie, gdy sumienie wymaga od was podjęcia ryzyka, aby iść za Nauczycielem. Również Kościół pragnie słuchać waszego głosu,

waszej wrażliwości, waszej wiary; a nawet waszych wątpliwości i waszej krytyki. Sprawcie, aby wasze wołanie było słyszalne, niech rozbrzmiewa we wspólnotach i niech dotrze do waszych duszpastarzy. Święty Benedykt zalecał opatom, aby przed podjęciem jakiegokolwiek ważnej decyzji pytali o zdanie także młodych, „gdyż Pan często właśnie komuś młodszemu objawia to, co jest lepsze” (Reguła św. Benedykta III, 3).

Zatem także poprzez drogę tego Synodu, ja i moi bracia biskupi chcemy stać się jeszcze bardziej „współtwórcami radości waszej” (2 Kor 1,24).

Zawierzam was Maryi z Nazaretu, młodej dziewczynie, takiej jak wy, ku której Bóg skierował spojrzenie pełne miłości, aby was wzięta za rękę i poprowadziła was do radości pełnego i wielkodusznego „Oto jestem” (Łk 1,38). □

*Z ojcowską miłością
Franciszek*

Telegram z... grypa

Grypa uczy pokory! Nie tylko zakatarzonych celebrytów, osłabionych sił, permenów, gimnazjalistki i rządzących twardą ręką polityków, ale praktycznie całą ludzkość, a nawet autorytety wszelkie i ptaki... niebieskie. Co i poważnia do zadania w końcu tego pytania – kto tu właściwie rządzi – My, czy one... owe drobnoustroje. No bo niły człowiek to brzmi dumnie, i wybieramy się na Marsa, wszak Ziemia już zbyt ciasne ma horyzonty, ale jak przyjdzie co do czego i zima, i epidemia, no to praktycznie nie ma lekarstwa na te malutkie a złośliwe robale, zwane wirusami, co dziesiątki ją nasze zdrowie jak chcą. No i ukladamy się bezradni, jak piesek co u padł z sań (jak w piosence Starszych Panów). Tak że człowiek nie może wówczas bez pieczeni wsiąść do metra a nawet ulecieć samolotem, żelży zaraz jakiś zagryziony dzikus nie kichnął, no i gotowe... Przerwa w życiu, łże bóleści, albo i gorzej. Boli głowa, łamie w kościach, uysoka temperatura, czerwone gardło, nie mówiąc o innych przypadłościach nieuypowiedzianych, a nawet mi jakach. Wymysłono niły szczepienia, ale zażykłe na inny akurat mikrobów szczep, zresztą czasami ich skutki uboczne ływy ją gorsze niż sama dolegliwość, na zasadzie co cię nie zabije to cię wzmocni, więc trochę bi jno próbować zbyt często. Nie trzeba jednak zaraz deprować i r jterować z domim jąc, j roli Homo sapiens w przyrodzie, wszak natura i Babunia zacpatrzyły nas w metody tradycyjne, znane od pokoleń – jak herbatka z malinami, mleko z miodem, albo ciepłe okłady – na poty, bańki, czosnek czy inne takie „antybiotyki”, które... pozwolą przetrwać. No to dużo zdrowia, wracam do łóżka. PO.

KANCLERZ MERKEL W WARSZAWIE

- CHODZĄ SŁUCHY, ŻE PRZY OKAZJI WIZYT KANCLERZ PLANOWAŁA PRZEMOĆ POD SPÓDNICĄ DONALDA TUSKA ...

rys. Leszek Biernacki

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | Z Maryją oddawać własne życie – str. 4
- | Postęga biskupów misyjnych – str. 5
- | Walczy z zakłamywaniem historii – str. 6
- | Portrait de Władysław Biegański – str. 11
- | Skarby paryskiej Notre Dame – str. 12

Spór o spór

Po co komu spór? Podobno jest ważny, bo dzięki niemu świat idzie do przodu, a ludzie się rozwijają.

W tym sensie, że rozwiązany spór jest jak koto zamachowe zmian, powoduje kolejne zmiany, w domyśle – pozytywne. Kluczowe jest tu właśnie „rozwiązanie” sporu, czyli taki finał, który nie jest niszczący dla obu stron, który nie obraża i nie staje się przyczynkiem kolejnego sporu, lecz przybliża do wspólnego zdania, prawdy. Tylko taki spór i konflikt prowadzony w atmosferze wzajemnego szacunku, mimo odmiennych zdań, prowadzi do dobra.

Czy potrafimy w ten sposób się spierać? Potrafimy w naszym adwersarzu zawsze widzieć drugiego człowieka, który być może błądzi, ale który ma prawo nie zgadzać się z nami? Wydaje się, że coraz częściej brakuje takiego właśnie spojrzenia na drugiego człowieka, z którym się nie zgadzamy. Brak zgody z nami – jest niemalże przyczynkiem do totalnego prze-

Agata Puścikowska

kreślenia drugiego człowieka. I chociaż w teorii nawet to my wiemy: trzeba szanować wszystkich, nawet tych, z którymi nam nie po drodze, to teoria teorią. A praktyka...
ciąg dalszy na str. 7

Zaprenumeruj „Głos Katolicki”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____

Adres: _____

Telefon: _____

☐ Rok (56,60 €) ☐ Pół roku (30,30 €) ☐ Miesiąc (5 €)

☐ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) ☐ PDF/e-mail (49,90 €)

☐ **Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!**

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

LITURGIA SŁOWA

Święto Ofiarowania Pańskiego

PIERWSZE CZYTANIE

Ml 3,1-4

Czytanie z Księgi proroka Malachiasza

To mówi Pan Bóg: „Oto Ja wysłę anioła mego, aby przygotował drogę przede Mną, a potem nagle przybędzie do swej świątyni Pan, którego wy oczekujecie, i Anioł Przymierza, którego pragniecie. Oto nadejdzie, mówi Pan Zastępów. Ale kto przetrwa dzień Jego nadejścia i kto się ostoï, gdy się ukaże? Albowiem On jest jak ogień złotnika i jak ług farbiarzy. Usiądzie, więc, jakby miał przetapiać i oczyszczać srebro, i oczyści synów Lewiego, i precedzi ich jak złoto i srebro, a wtedy będą składać Panu ofiary sprawiedliwe. Wtedy będzie miła Panu ofiara Judy i Jeruzalem, jak za dawnych dni i lat starożytnych”.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Pan Bóg Zastępów, On jest Królem chwały.

EWANGELIA

Łk 2,22-40

Słowa Ewangelii wg św. Łukasza

Gdy upłynęły dni oczyszczenia Maryi według Prawa Mojżeszowego, rodzice przynieśli Jezusa do Jeruzolimy, aby Go przedstawić Panu. Tak, bowiem jest napisane w Prawie Pańskim: „Każde pierworodne dziecko płci męskiej będzie poświęcone Panu”. Mieli

również złożyć w ofierze parę synogarlic albo dwa młode gołębie, zgodnie z przepisem Prawa Pańskiego. A żył w Jeruzolimie człowiek, imieniem Symeon. Był to człowiek prawy i pobożny, wyczekiwał pociechy Izraela, a Duch Święty spoczywał na nim. Jemu Duch Święty objawił, że nie ujrzy śmierci, aż nie zobaczy Mesjasza Pańskiego. Za natchnieniem, więc Ducha przyszedł do świątyni. A gdy rodzice wnosili Dzieciątka Jezus, aby postąpić z Nim według zwyczaju Prawa, on wziął Je w objęcia, błogosławił Boga i mówił: „Teraz, o Władco, pozwól odejść stądze Twemu w pokoju, według Twojego słowa. Bo moje oczy ujrzaly Twoje zbawienie, któreś przygotował wobec wszystkich narodów: światło na oświecenie pogan i chwałę ludu Twego, Izraela”. A Jego ojciec i matka dziwili się temu, co o Nim mówiono. Symeon zaś błogosławił ich i rzekł do Maryi, Matki Jego: „Oto Ten przeznaczony jest na upadek i na powstanie wielu w Izraelu i na znak, któremu sprzeciwiać się będą. A Twoją duszę miecz przeniknie, aby na jaw wyszły zamysły serc wielu”. Była tam również prorokini Anna, córka Fanuela z pokolenia Asera, bardzo podeszała w latach. Od swego panieństwa siedem lat żyła z mężem i pozostała wdową. Liczyła już osiemdziesiąty czwarty rok życia. Nie rozstawiała się ze świątynią, służąc Bogu w postach i modlitwach dniem i nocą. Przyszedłszy w tej właśnie chwili, stawiała Boga i mówiła o Nim wszystkim, którzy oczekiwali wyzwolenia Jeruzolimy. A gdy wypełnili wszystko według Prawa Pańskiego, wrócili do Galilei, do swego miasta Nazaret. Dziecię zaś rośło i nabierało mocy, napętniając się mądrością, a łaska Boża spoczywała na Nim. □

Z Maryją oddawać własne życie

O. Andrzej Makowski CSsR

Dnia 2 lutego (40 dni po uroczystości Narodzenia Pańskiego) Kościół katolicki obchodzi Święto Ofiarowania Pańskiego. Czyni to na pamiątkę ofiarowania przez Maryję i Józefa ich pierworodnego syna, Jezusa, w świątyni jerozolimskiej. W polskiej tradycji jest to też święto Matki Bożej Gromnicznej. Dnia 2 lutego przypada także Dzień Życia Konsekwowanego, gdzie siostry i bracia zakonnicy, podobnie jak Jezus w świątyni Jerozolimskiej, ofiarowują swoje życie na wyłączną służbę Bogu.

Proroctwo Malachiasza z dzisiejszego I czytania zapowiada przybycie do świątyni Boga, który przyjdzie wybawić swój lud z niewoli (Ml 3, 1-4). Wielowiekowe oczekiwanie Izraela na realizację tej zapowiedzi koncentruje się w postaciach Symeona i Anny czekających w świątyni jerozolimskiej na pojawienie się w niej Mesjasza. Proroctwo Malachiasza wypełnia się, gdy Maryja przynosi do świątyni swojego syna pierworodnego – Jezusa. Opisuje tę scenę św. Łukasz w dzisiejszym fragmencie Ewangelii (Łk 2, 22-40).

Według tejże Ewangelii Jezus, zgodnie z prawem żydowskim, jako pierworodny syn był ofiarowany Bogu w świątyni jerozolimskiej. Wtedy również starzec Symeon wypowiedział proroctwo nazywając Jezusa „światłem na oświecenie pogan i chwałą Izraela” (Łk 2, 32). Dlatego święto to jest bogate w symbolikę światła. W Jeruzolimie, gdzie Ofiarowanie Pańskie obchodzone było już

w IV w., odbywały się – zazwyczaj nocą – uroczyste procesje ze świecami. Liturgiczną datę święta wyznacza upłynięcie czasu oczyszczenia Maryi po urodzeniu dziecka. W Kościele zachodnim to święto zostało wprowadzone w VII w. W Rzymie w tym dniu odbywała się najstarsza maryjina procesja, której uczestnicy nieśli zapalone świece.

Od X w. pojawia się obrzęd poświęcenia świec, który jeszcze bardziej podkreśla i ubogaca symbolikę światła. Nawiązuje ona bezpośrednio do wielkanocnego paschatu, który wyraża zwycięstwo nad śmiercią, grzechem i szatanem. Ofiarowanie Jezusa oznacza początek nowego przymierza i nowego kapłaństwa, w którym Syn Boży sam jest Świątynią, Kapłanem i Ofiarą. Treść tego święta podkreśla zamierzoną przez Boga powszechność zbawienia, które ma objąć nawet pogan.

Polska pobożność nazywając dzisiejszy dzień „Świętem Matki Bożej Gromnicznej”, z cudowną intuicją wydobywa z tego opisu postać Maryi. Na nią właśnie zwrócił uwagę Jan Paweł II, mówiąc: „Patrzmy na Dziewicę, która ofiarowuje swego Syna w świątyni jerozolimskiej. Ta, która w sposób bezwarunkowy przyjęła wolę Bożą w chwili zwiastowania, dziś powtarza niejako: „Oto ja służebnica Pańska, niech mi się stanie według słowa twego” (Łk 1,38). Ta postawa pokornej zgody na plan Boży będzie charakterystyczna dla całego Jej życia. Maryja jest, zatem pierwszym i najwyższym wzorem dla każdej osoby konsekrowanej. Pozwólcie Jej, by was prowadziła, drodzy bracia i siostry. Uciekajcie się do Jej pomocy z pokorną ufnością, zwłaszcza w chwilach próby” (z homilii podczas Mszy św. z okazji „Dnia Życia Konsekwowanego”, 2 lutego 2004 r.). Obyśmy potrafili wraz z Symeonem i Anną dostrzegać Boże działanie oraz uwielbiać Boga i razem z Maryją oddawać Mu nasze życie do końca. □

Światowy Dzień Życia Konsekrowanego

Posługa biskupów misyjnych

Dzień Życia Konsekrowanego skłania nas do refleksji i modlitwy za osoby konsekrowane. Pośród tysięcy powołań zakonnych znajdziemy również biskupów, którzy pochodzą z różnych zakonów świata czy zgromadzeń.

ks. abp Bashara Matti Warda

wyznać, uciekającym z północy Iraku (Mosulu i Równiny Niniwy) przed fanatykami z ISIS. W jego diecezji powstał nowy kościół dla chrześcijańskich uciekinierów w Iraku, który został poświęcony MB Nieustającej Pomocy w Ankawa na przedmieściach Erbil. Wielu wyznawców Chrystusa przybyło tam opuszczając swoje wioski w Dolinie Niniwy w obliczu ataku ze strony Państwa Islamskiego. Kościół poświęcony został 27.06. 2016 r., a stało się to na zakończenie Jubileuszu 150-lecia odnowienia kultu Ikony MB Nieustającej Pomocy i powierzenia jej Zgromadzeniu Redemptorystów, w 1866 r. przez bł. Piusa IX. Został on zbudowany ze składek wiernych i będzie służył zaspokojeniu liturgicznych, duszpasterskich i charytatywnych potrzeb uciekinierów. Sytuacja setek tysięcy chrześcijan, którzy są zmuszani do pozostawiania swoich domów i ucieczki, jest tragiczna. „W irackim upale, z narażeniem życia, pieszko zaczęli uciekać do Kurdystanu. Wśród nich są chorzy, starzy, dzieci i kobiety w ciąży. Stoją w obliczu ludzkiej katastrofy i realnego ludobójstwa z rąk dżihadystów z Państwa Islamskiego, którzy dopuszczają się brutalnych mordów oraz niszczą świątynie. Potrzebują wody, żywności i schronienia” – mówił redemptorysta o. abp Warda, abp chaldejski Erbil, do którego uciekają chrześcijanie. W apelu arcybiskup alarmuje, że wspólnota chrześcijańska w Mosulu przestała już istnieć. Chrześcijanie, którzy pozostali na miejscu w obliczu ogromnego niebezpieczeństwa, czekają na pomoc. Ludności grozi katastrofa humanitarna. Brakuje wody, żywności i elektryczności. W takiej złożonej i skomplikowanej sytuacji posługuje o. abp Warda.

Patagonia

Ponad 50 lat temu Redemptoryści polscy rozpoczęli pracę w Argentynie. Świa-

Bp o. Józef Staby

deństwo życia, które dają na tej ziemi przynosi owoce nawrócenia i umocnienia w życiu codziennym tamtejszych ludzi dzięki modlitwie i pomocy, jaką daje wspólnota Kościoła. Pracują w parafiach i przepowiadają słowo Boże podczas misji i rekolekcji. Posiadają także własne Seminarium Duchowne troszcząc się o rodzime powołania do kapłaństwa. Argentyna to kraj o bardzo rozległym terytorium. Od 10 lat redemptoryści podjęli nową misję na południu Argentyny w Patagonii. Była to odpowiedź na zaproszenie tamtejszego biskupa z diecezji Comodoro Rivadavia by wspomóc swoją obecnością posługę Kościoła w miejscu gdzie brakuje księży i wierni żyją bez opieki duszpasterskiej. Diecezja Comodoro Rivadavia to teren wyjątkowy. Jest częścią krainy geograficznej zwanej Patagonią. Cała Patagonia jest oczywiście o wiele większa niż sama diecezja i obejmuje także tereny Chile i sięga aż do granic kontynentu. Graniczy od wschodu z oceanem, a od zachodu to tak zwana „cordillera”, czyli andyjskie pasmo gór stanowiące zachodnią granicę Argentyny z Chile. Pośrodku tego terenu znajduje się niewiele miejscowości i wielkie puste przestrzenie. W większości panuje tam surowy klimat, obfity w wiatry i zimno. Jest to teren ubogi w wodę i roślinność. Z tego powodu ziemia w swej większości służy jedynie, jako pastwisko dla bydła.

ciąg dalszy na str. 9

Arcybiskup chaldejski Erbil

Do Komitetu przygotowującego Światowe Dni Młodzieży Kraków 2016 zgłosiło się 200 młodych katolików z Iraku, którzy przybyli do Polski na zaproszenie polskich redemptorystów pod przewodnictwem ks. abp Bashara Matti Warda. Chrześcijanie w Iraku są uważani za jedną z najstarszych wspólnot Kościoła na świecie. Obecnie żyje tam zaledwie od 200-450 tysięcy katolików, z których większość należy do Katolickiego Kościoła rytu chaldejskiego. Na terenie Iraku działa aktywnie 17 diecezji i eparchi. Erbil to jedna z ważniejszych eparchi północnego Iraku i jedno z najstarszych miast na świecie, osada nieprzerwanie zamieszkiwana od kilku tysięcy lat. Biskupem chaldejsko-katolickiej eparchi Erbilu jest arcybiskup Bashar Matti Warda redemptorysta, znany z szeroko udzielanej pomocy uchodźcom różnych

WATYKAN | „Wszyscy korzystamy codziennie z miłosierdzia Boga wszechmogącego, gorliwie zabiegając o postępy na naszej duchowej drodze” – podkreślał papież Franciszek w liście do kard. Philippe’a Barbarina. Abp Lyonu, którego mianował swoim specjalnym wystannikiem na Światowy Apostolski Kongres Bożego Miłosierdzia (WACOM – World Apostolic Congress On Mercy), odbywał się w Manili od 16 do 20 stycznia. Ojciec św. zlecił w swym liście, aby zachęcił wszystkich jego uczestników do zachowywania przykazania miłości bliźniego, odnowy życia duchowego w rodzinach, parafiach i wspólnotach zakonnych oraz szerzenia wszędzie znajomości Bożego miłosierdzia.

KRAKÓW | Zmarł ks. Mieczysław Maliński, duchowny i pisarz, publicysta. Miał 93 lata. Zmarł 15 stycznia 2017 r. w Krakowie. Urodził się 31 października 1923 r. w Brzostku. Po święceniach kapłań-

skich 24 lipca 1949 r., trafił do parafii św. Marii Magdaleny w Rabce-Zdroju, gdzie pracował przez 11 lat. Potem był duszpasterzem krakowskich studentów, wykładowcą, pisarzem. Największą popularnością cieszyła się napisana przez niego biografia Jana Pawła II „Wezwano mnie z dalekiego kraju”, która została przetłumaczona na kilkanaście języków.

COIMBRA | W diecezji Coimbra zakończył się diecezjalny etap procesu beatyfikacyjnego siostry Łucji dos Santos, jednej z trzech uczestników objawień maryjnych z 1917 r. w Fatimie. Portugalska diecezja, na terenie której zmarła 13 lutego 2005 r. wizjonerka, otworzyła proces beatyfikacyjny trzy lata po jej śmierci. Jak poinformowały władze diecezji w Coimbrze, dokumenty z zakończonego w styczniu b.r. diecezjalnego etapu beatyfikacji siostry Łucji zostały już skierowane do Stolicy Apostolskiej. □

Walczy z zakłamywaniem historii

Maciej Kalbarczyk

Ma 95 lat na karku, ale nie brakuje mu sił na kolejne rozprawy sądowe. Karol Tendera walczy z zakłamywaniem historii niemieckich obozów koncentracyjnych.

W 2015 r. umarł Józef Paczyński, jeden ze świadków ludobójstwa w Auschwitz-Birkenau. Więzień nr 121, z przydomu fryzjer Rudolfa Hössa, był jednym z pierwszych, którzy przekroczyli bramę obozu. Jako prezes Klubu Auschwitz przez kilkadziesiąt lat swojego życia walczył o pamięć i wsparcie materialne dla innych więźniów. Pieczętka prowadzonej przez niego instytucji precyzowała nazwę: „Klub Byłych Więźniów hitlerowskiego obozu koncentracyjnego Auschwitz-Birkenau”. Kiedy odszedł z tego świata, jego miejsce zajął Karol Tendera, który zaskoczył wszystkich swoją pierwszą decyzją. Była nią niewielka, ale istotna korekta nazwy organizacji: przymiotnik „hitlerowski” Tendera zamienił na „niemiecki”. Nie pierwszy raz pokazał, że nie pozwoli na rozmywanie odpowiedzialności za utworzenie obozów zagłady. Nic dziwnego: jako więzień nr 100430 przeżył eksperymenty medyczne, przeprowadzone przez niemieckich lekarzy, a przez kilkanaście miesięcy obserwował, jak umierają jego koledzy.

Tendera wielokrotnie podkreślał, że nie chodzi mu o rewanż, ale o prawdę. Właśnie dla niej regularnie spotyka się z niemieckimi wycieczkami odwiedzającymi obozy Auschwitz i Birkenau. – Młodzi pytają mnie, czy jest prawda, że w czasie okupacji Polski budowali obozy koncentracyjne i mordowaliśmy. Szlag mnie trafia – przyznawał bez ogródek po pierwszym

procesie z największą niemiecką telewizją ZDF, która w lipcu 2013 r. na swojej stronie internetowej użyła określenia „polskie obozy zagłady Majdanek i Auschwitz”. Tendera argumentował, że publikacja naruszyła jego poczucie przynależności narodowej. Za pierwszym razem przegrał proces, ale nie ustępował. Tuż przed Bożym Narodzeniem Sąd Apelacyjny w Krakowie przyznał mu rację i nakazał telewizji opublikowanie przeprosin. Nigdy się nie poddawał i chyba właśnie dlatego udało mu się przeżyć piekło Auschwitz.

Droga do Oświęcimia

Karol Tendera urodził się w 1921 r. w Krakowie. Pochodzi z artystycznej rodziny: ojciec był muzykiem, a matka malarką. W czasie okupacji trafił do szkoły zawodowej. Wiosną 1940 r. podczas warsztatów dyrektor szkoły wyczytał nazwiska uczniów, którzy

Z KRAJU

- Prezydent Andrzej Duda wraz z małżonką udali się z kilkudniową wizytą oficjalną do Izraela i do Palestyny. Prezydent spotkał się z prezydentem i premierem Izraela oraz z prezydentem Palestyny; odwiedzał też Instytut Yad Vashem.
- Trwają przygotowania do wizyty kanclerz Angeli Merkel w Warszawie. Merkel chce się spotkać m.in. z Jarosławem Kaczyńskim.
- Dzisiaj to wielki dzień, kiedy możemy na polskiej ziemi w Żaganiu przywitać żołnierzy amerykańskich – reprezentantów najlepszej, najsilniejszej, najwspanialszej armii świata – mówiła szefowa polskiego rządu Beata Szydło w czasie powitania wojskowych z 3. Pancerną Brygadą Grupy Bojowej z Fort Carson w stanie Kolorado.
- Wiceszef MON Bartosz Kownacki uznał, że obecność wojsk amerykańskich jest gwarancją tego, że przez najbliższe kilkanaście lat będziemy mogli czuć się bezpiecznie. Zdaniem wiceministra jest to najlepszy sposób na odstraszanie potencjalnego przeciwnika, jakim dzisiaj jest Rosja.
- Koniec gimnazjów. Polska szkoła wróci do ośmioletniej podstawówki i czteroletniego liceum. Prezydent Duda podpisał przesądzające to ustawy. Powstanie jednak specjalny zespół, który będzie monitorował i koordynował sytuację we wszystkich gminach, by wprowadzenie reformy było jak najmniej dotkliwe.
- Przez dwa tygodnie trwał przegląd resortów rządowych, a ministrowie przedstawili propozycje nowych działań, które będą realizowane przez rząd. Premier Beata Szydło inauguruje w ten sposób tzw. „Rok Nowych Zadań”.
- Brytyjska premier Theresa May powiedziała w specjalnym wystąpieniu, że obywatele krajów Unii Europejskiej będą „nadal mile widziani” w Wielkiej Brytanii po wystąpieniu tego państwa

ze Wspólnoty oraz że chce jak najszybciej zagwarantować ich prawa.

- Wg IBRIS najwyższe poparcie cały czas utrzymuje Prawo i Sprawiedliwość. Partia rządząca uzyskałaby w wyborach 34,9% poparcia. PO mogłaby liczyć na 20,6% głosów poparcia, podczas gdy na początku roku sięgało ono 17,1%, Nowoczesna na 14%. Partia ludowców zanotowała 7,9%, a SLD – 5,8%. Kukiz ma 5,3%. Wg CBOS Prawo i Sprawiedliwość może liczyć na poparcie 37% Polaków, Nowoczesna spadła z 14% poparcia na 9%, PO ma 16%, a w Sejmie znalazłyby się jeszcze: Kukiz'15 (8%), SLD (6%) oraz PSL (5%).
- Fundacja Ewy Błaszczyk „A kogo?” oraz Reprezentacyjny Zespół Artystyczny Wojska Polskiego zostali laureatami dorocznej nagrody Ordynariatu Polowego WP.
- W Polsce najbezpieczniej czują się mieszkańcy Rzeszowa, Tarnobrzega i Krosna. Na Podkarpaciu odnotowano najmniej przestępstw.
- Śledczy wzięli pod lupę działania urzędników w sprawie cennego gruntu na Kamionku w Warszawie, który chciała przejąć prywatna spółka. Chodzi o wartość fortuny 32 ha ogródków działkowych w dzielnicy Praga-Południe, blisko Stadionu Narodowego. Oddanie terenu osobom nie mającym do niego żadnych praw po długiej batalii w 2016 r. zablokowała ostatecznie prokuratura.
- Prezydent Duda mianował pośmiertnie Janusza Brochwicz-Lewińskiego „Gryfa” na stopień generała dywizji. Janusz Brochwicz-Lewiński, ps. Gryf, był żołnierzem Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej; w czasie powstania warszawskiego – w batalionie „Parasol”.
- Maksymalnie dwie kadencje wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz przezroczyste urny – to pomysły PiS na zmiany w ordynacji wyborczej.

- W Polsce jest mniej chętnych na krótkoterminowe pożyczki, tzw. „chwilówki”. Takie są efekty poprawy sytuacji majątkowej Polaków, spowodowane m.in. przez program 500 plus.
- Agencja ratingowa Fitch utrzymała rating Polski na poziomie A minus dla długo i krótkoterminowych zobowiązań w walucie zagranicznej i dla długo i krótkoterminowych zobowiązań w walucie krajowej. Perspektywa ratingu pozostaje niezmienną na poziomie stabilnym. Z kolei agencja Moody's nie dokonała rewizji ratingu Polski oraz nie opublikowała raportu kredytowego nt. Polski. Tym samym ocena ratingowa Polski pozostała niezmienną na poziomie A2/P-.
- Cyberatak na oficjalną stronę internetową miasta Żagania oraz na strony stu innych gmin. Hakerzy nawoływali do protestu przeciw obecności amerykańskich wojsk, które przybyły do Polski, a do incydentu doszło w dzień powitania żołnierzy z USA.
- Badania genetyczne potwierdziły, że w ostatnich dniach 2016 r. z grobu podsekretarza stanu w Kancelarii Prezydenta Lecha Kaczyńskiego Mariusza Handzlika ekshumowano ciało Piotra Nurowskiego z PKOl. Obydwaj zginęli w katastrofie w Smoleńsku.
- Uroczystości pogrzebowe prezesa Wspólnoty Polskiej Longina Komotowskiego odbyły się pod przewodnictwem metropolity warszawskiego kard. Kazimierza Nycza – w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie. Tutaj w podziemiach, w tzw. Panteonie Wielkich Polaków, został pochowany Komotowski.
- Zmarł ks. Mieczysław Maliński, duchowny i pisarz, publicysta m.in. „Tygodnika Powszechnego”. W 1965 r. został zarejestrowany, jako kontakt informacyjny, a w 1971 r. jako tajny współpracownik SB o pseud. Delta. □

wyjadą na przymusowe roboty. Trafili do fabryki samolotów w Hanowerze, gdzie naprawiali maszyny i czyścili silniki. Praca była ciężka, a jej wykonywanie utrudniały coraz częstsze naloty alianatów. Perspektywa śmierci stała się coraz bardziej realna.

Po roku Karol za przykładem swojego kolegi postanowił uciec, ale musiał się do tego przygotować. Za zaoszczędzone pieniądze kupił kapelusz i porządne buty. Wyglądał jak Niemiec, więc mógł swobodnie poruszać się po kraju. Do czasu. W Brzegu zatrzymała go Kriminalpolizei. Za ucieczkę z robót groziła mu nawet śmierć. Wywinął się, wmawiając funkcjonariuszom, że jedzie szukać zatrudnienia w Bauerze, bo w Polsce krucho. Uwierzyli i wystali go do pracy we Wrocławiu. Znowu uciekł, pragnął dostać się do Krakowa. Kiedy wreszcie mu się udało, po krótkim czasie rodzinnej sielanki, na początku 1943 r. aresztowano go gestapo. (...)

Gdzie jest Bóg?

Miesiąc w więzieniu przy Montelupich, podróż ciężarówką i widok bramy z napisem „Arbeit macht frei”. Strażnicy bili więźniów szlauchami wypętnionymi piaskiem, później zagonili do sauny i kazali wykąpać się w gorącej wodzie. Do rąk dostali mydło z napisem „RIF – czysty żydowski tłuszcz”. Kierownik obozu zapowiedział, że nie będzie łatwo, a jak komuś się nie podoba, to od razu może pójść na druty. Zatał się. Mówił koledze, że może lepiej już teraz wszystko skończyć. – Władek był optymistą. Mówił: „posiedzimy pół roku i uciekniemy stąd”. Jemu zawdzięczam życie – przyznał po latach Tendera.(...)

ciąg dalszy na str. 15

Spór o spór

ciąg dalszy ze str. 3

Sledzę przeróżne konflikty, spory, kłótnie. W realu, w świecie wirtualnym. Na różnych szczeblach: prywatnych i publicznych. I skala agresji w różnieniu się wydaje się coraz szersza. A temperatura sporu spala racjonalne argumenty, zdrowy rozsądek, nie mówiąc o szacunku dla rozmówcy. Robimy się zwykłymi kłótnikami, zacietrzewionymi w sporach i wojenkach. Ot, musimy walczyć. Walka robi się jakimś przedziwnym sportem, w którym rozsmakować się prosto. Trudniej opamiętać.

„Jak mnie ci ludzie denerwują! Piszą i mówią takie głupoty, tak agresywni są. No to ich wywalam ze znajomych. Zrywam kontakt” – takie oto zdania słychać coraz częściej. No tak, bo gdyby nasz znajomy (w tym znajomy wirtualny) zgadzał się z nami całkowicie, to z pewnością głupot by nie popełnił. Wiadomo, my głupot nie gadamy. Tylko ktoś inny gada. My jesteśmy nieomylni. Nasz rozmówca z definicji nie wie nic. Albo wie mało, więc będziemy go pouczać wszelkimi metodami.

Jasne, że warto się spierać, wymieniać doświadczenia, argumenty. To absolutnie potrzebne we wzajemnym kształtowaniu siebie, czy wręcz całego społeczeństwa. Jednak rozróżnienie między sporem, kłótnią nawet, lecz konstruktywną i prowadzoną w poszanowaniu drugiego człowieka, a dziką walką na słowne noże, jest tu nieodzowna. Noże ranią. A czasem zabijają. Rozmowa i szacunek – łączą. Mimo różnicy zdań. □

Agata Puścikowska (Gość Niedzielny)

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Papież Franciszek przyjął na audiencji prezydenta Autonomii Palestyńskiej Abbasa. Następnie Abbas otworzył ambasadę Palestyny przy Stolicy Apostolskiej i oświadczył, że „Watykan całkowicie uznał Palestynę, jako niepodległe państwo”.
- Prezydent Ukrainy Poroszenko polecił skierować do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości ONZ w Hadze pozwy przeciwko Rosji w związku z łamaniem przez nią konwencji o finansowaniu terroryzmu i konwencji o dyskryminacji rasowej. Pozwy te są związane z działalnością wspieranych przez Moskwę prorosyjskich bojowników ukraińskich w Donbasie oraz z sytuacją Tatarów na zaanektowanym przez Rosję w r. 2014 należącym do Ukrainy Krymie.
- UE nie potrzebuje porad z zewnątrz, co ma robić – tak prezydent Francji Hollande skomentował krytyczne uwagi przyszłego prezydenta USA Trumpa. W wywiadzie, którego prezydent elekt USA udzielił jednocześnie brytyjskiemu „Timesowi” i niemieckiemu „Bildowi”, Trump ocenił, że decyzja o wyjściu Wielkiej Brytanii z UE była związana z poczuciem zagrożenia brytyjskiej tożsamości, wywołanym przez europejski kryzys uchodźczy.
- Przepisy umożliwiające obywatelom 80 państw, w tym Polski, bezwizowy pobyt na Białorusi do 5 dni wejdą w życie 12 lutego. Nowe regulacje dotyczą jednak tylko osób przybywających na Białoruś przez lotnisko w Mińsku.
- Niemiecka Lewica jest przeciwna wzmocnieniu wschodniej flanki NATO. Brandenburgska organizacja tej partii wezwała do protestów pod hasłem „Czotgi nie zapewnią pokoju – nigdzie”. Współprzodząca w Brandenburgii Lewica krytykuje decyzje szczytu NATO w Warszawie. Zaniepokojenie przejazdem wojsk USA przez jego land do Polski wyraził też premier Brandenburgii Woidke z SPD.

- Jeszcze, jako prezydent USA Obama, przedłużył o rok sankcje nałożone na Rosję za aneksję Krymu i rolę w konflikcie na wschodzie Ukrainy.
- Wg mediów, prezydent Stanów Zjednoczonych Trump planuje wybrać się ze swoją pierwszą zagraniczną wizytą do Europy, aby spotkać się w Reykjavíku z rosyjskim prezydentem Putinem.
- Premier Wielkiej Brytanii Theresa May jest skłonna rozważyć tzw. twarde Brexit i poświęcić brytyjskie członkostwo we wspólnym rynku na rzecz kontrolowania imigracji.
- Frederiksen, minister obrony Danii przyznał, że Dania musi brać pod uwagę „poważne i budzące strach” zagrożenie ze strony Rosji.
- Litwa wybuduje długie na 135 km ogrodzenie na granicy z obwodem kaliningradzkim. Obecnie przebieg tej granicy wyznaczają jedynie specjalne znaki i pas ziemi o szerokości 13 metrów.
- Serbski premier Vucic, oskarżył Kosowo, o wystąpienie sił specjalnych w celu zaatakowania pociągu z Belgradu do Mitrovicy. Był to pierwszy taki pociąg od 18 lat, a Kosowo, bez zgody NATO, wystawiło 17 pojazdów opancerzonych z jednostek specjalnych, celem jego zatrzymania. Władze Kosowa uważają, iż wznowienie połączenia Belgrad – Mitrovica, jest niezgodne z wcześniejszymi ustaleniami.
- Na Krymie będą rozlokowane dodatkowe systemy przeciwrakietowe S-400 Triumf – oświadczył dowódca 4. armii sił powietrznych Rosji.
- Władze Omanu poinformowały, że na prośbę amerykańskich władz przyjęły „na pobyt czasowy” 10 więźniów zwolnionych przez USA z bazy wojskowej w Guantanamo na Kubie.
- Republikanie poczynili pierwsze kroki w kierunku wycofania prawa regulującego system ubezpieczeń zdrowotnych, czyli tzw. Obamacare, co zapowiadał w kampanii, Trump.

- Stany Zjednoczone nie otrzymały formalnego zaproszenia na organizowane przez Rosję, Iran i Turcję rozmowy w sprawie pokojowego uregulowania w Syrii – poinformował Departament Stanu USA.
- 51% Niemców uważa, że władze nie chronią ich w wystarczający sposób przed terrorystami. Odsetek osób krytycznie oceniających bezpieczeństwo wzrósł w ciągu trzech miesięcy o 20 pkt. procentowych.
- 80% Niemców opowiada się za „małżeństwem dla wszystkich”. Jednak 83% przyznało, że za nieprzyjemną odczuwa sytuację, kiedy dwaj mężczyźni okazują publicznie swoje uczucia. Blisko 18% Niemców uważa, że homoseksualizm jest „nienaturalny”.
- Wiceszef rządzącego na Węgrzech Fideszu – Nemeth wyraził pogląd, że należy „wymieść” z Węgier „organizacje pseudopozarządowe imperium Sorosa”, które są utrzymywane po to, by „forować ponad rządami narodowymi świat globalnego kapitału i poprawności politycznej”.
- Po 10 latach budowy otwarta została w Hamburgu Filharmonia nad Łabą. Zaplanowana w 2003 r. budowa miała kosztować zaledwie 75,3 mln €. Pochłonęła tymczasem... 865,6 mln €.
- Prezydent Obama oświadczył, że kończy z wieloletnią polityką umożliwiającą nielegalnym imigrantom z Kuby stały pobyt w USA. Obywatele Kuby, którzy nielegalnie dostali się do USA, będą odsyłani do swego kraju.
- W stolicy Norwegii będzie obowiązywał zakaz używania pojazdów z silnikami dieslowskimi z uwagi na wysokie zanieczyszczenie powietrza.
- Pierwsza tura wyborów na nowego szefa Parlamentu Europejskiego nie przyniosła rozstrzygnięcia. Faworytem był kandydat chadeków b. komisarz Antonio Tajani. □

Zaufaj Bogu, zaufaj nade wszystko

rozmowa z Matką Olgą Ewą Podsadnią – Przełożoną Generalną Sióstr Sercanek

dalej po maturze. Modliłam się często przed obrazem Najświętszego Serca Pana Jezusa w parafialnym kościele: *Panie Jezu, chcę Ci służyć w Twoim Kościele, ale, na jakiej drodze, wskaż, proszę?* I wskazał poprzez poznaną dwa lata wcześniej siostrę sercankę, odszukałam adres i pojechałam do Krakowa na ul. Garncarską.

- Czy Zgromadzenie Sióstr Sercanek i osoba jego założyciela, św. Józefa Sebastiana Pelczara oraz spuścizna duchowa, którą pozostawił kolejnym pokoleniom – mogą być wciąż dla młodych przyczynkiem do poświęcenia życia Panu Bogu?

Prawdę mówiąc, wstępując do Zgromadzenia, nie znałam jego założyciela, św. Józefa Sebastiana. Wkrótce wszystko jednak zaczęło nabierać znaczenia. Zgromadzenie istniało już prawie dziewięćdziesiąt lat, a proces beatyfikacyjny biskupa Pelczara był daleko zaawansowany. Ksiądz Pelczar był kaptanem kochającym Kościół, Jego pasterzy, człowiekiem całkowicie oddanym sprawie duszpasterskiej, tak by wszystkim pozwolić poznać Chrystusa, Jego Matkę i świętych. Nie szczędził sił w nauczaniu i pisaniu dzieł, by człowiek miał pokarm, by mógł żyć życiem Bożym, duchowym i osiągnąć zbawienie. Święty Józef Sebastian Pelczar (1842–1924), urodził się w Korczynie, uczył się w Rzeszowie i Przemyślu, w 1864 r. otrzymał święcenia kapłańskie. Studiował w latach 1865 do 1868 w Rzymie. Po powrocie i krótkim duszpasterzowaniu w diecezji przemyskiej, został powołany w 1877 r. na wykładowcę Uniwersytetu Jagiellońskiego. W Krakowie, oddany pracy naukowej, pisarskiej i społecznej, wydał mnóstwo prac. Jego *Życie duchowne*, jedna z najpoczytniejszych publikacji w tamtych czasach (8 wydań), kształtowało życie religijne wielu pokoleń. W 1894 r. wraz z bł. Klarą Ludwiką Szczęsną założył Zgromadzenie Służebnic Najświętszego Serca Jezusowego, gdyż był przekonany, że wartością, dla której warto poświęcić życie, jest miłość do Boga i człowieka. Święty Józef Sebastian nazywał trzema pomnikami miłości: żłóbek, krzyż i Eucharystię. Pan Jezus przyszedł na świat, oddał życie na krzyżu i pozostał w Eucharystii – wszystko z miłości do człowieka.

- Ostatnio często słyszymy, że dziewczęta, młode kobiety, odwracają się od powołania zakonnego, od poświęcenia swego życia Chrystusowi. Gdzie szukać tego przyczyn?

Dużo się o tym mówi, szuka się przyczyn. Nie powiedziałabym, że one się... odwracają. Aby się poświęcić, trzeba

kochać, a one często nie znają prawdziwej miłości. Są poronione, szukają niewłaściwie.

Liczebnie powołań jest mniej, ale przecież w Polsce spadła też w ogóle ilość dzieci. Te dziewczęta, które do nas przychodzą, są wspaniałe, młode, zdolne do poświęceń. Często nieprzychylnie nam media przekazują fałszywe opinie i dane, by wmówić młodym, że trudno i nie warto. Ale o tym trzeba się przekonać samemu. Powołanie pochodzi od Boga, jest jego darem. Najpierw trzeba go przyjąć, potem na ten dar odpowiedzieć i to jest poświęcenie się. Uważam, że może dziś nie o liczby chodzi: w końcu w pracach społecznych, charytatywnych świetnie zastępują nas osoby świeckie. My, pragnąc kochać w wolności, przez profesję rad ewangelicznych: czystości, ubóstwa i posłuszeństwa, mamy być profetycznym znakiem, wskazującym na ostateczny cel, jakim jest niebo.

- Życie i praca w klasztorze, szczególnie ta misyjna lub na emigracji – a Matka spędziła wiele lat w takiej włoskiej rzeczywistości – może ponoć prowadzić i do tzw. „syndromu wypalenia” powołania. Jakie widzi Matka metody wyjścia z takiej kryzysowej sytuacji?

Wypala się często ten, kto przewartościowuje cele. Mądrość życia zakonnego jest taka, że zapobiega temu na bieżąco – poprzez modlitwę, trwanie przy Bogu i z Bogiem w każdej postudze. Często naszą pracę określamy mianem postugi. Przeczytałam ostatnio taką definicję, że postuga to pokorne miłowanie. W postudze, w pokornym miłowaniu, może być trudno. Nawet trzeba, by było trudno, na tym polega poświęcenie. Życie sakramentalne, rozmyślanie, czytanie duchowne, adoracja Najświętszego Sakramentu itp., to nasz codzienny pokarm. Praca misyjna i na emigracji nie jest jednakowa. Zawsze, gdy widzi się owoce swojej pracy jest radośniej, łatwiej. Ostatecznie należy wciąż pamiętać, że scenariusz każdej osoby powołanej pisze Pan Bóg, obyśmy tylko chcieli pełnić Jego wolę.

- Nieustanne kształtowanie życia duchowego i wspólnotowego w zgromadzeniu wymaga ciągłego rozwoju na różnych polach działalności zakonnej. W przypadku Matki dotyczy to środków społecznego przekazu. Co w tym przypadku jest ważne, by codzienna praca dała owoce poświęcenia i osobistych charyzmatów?

- „Pójdź za mną” – mówi Chrystus, jak u Matki Generalnej budziło się powołanie do życia klasztornego? Co zdecydowało, iż decyzja o życiu zakonnym stała się faktem?

Nie od zaraz rozumiałam, że te słowa *Pójdź za mną*, usłyszane gdzieś głęboko w sercu w latach szkoły średniej są powołaniem i to skierowanym do mnie. Kiedy pojawiła się pierwsza myśl o pójściu taką drogą, uważałam to za coś owianego tajemnicą i skierowanego tylko do osób specjalnie wybranych. Jak każda nastolatka, miałam plany i pragnienia założenia szczęśliwej rodziny. Jednak zaangażowanie w życie parafialne, poprzez przynależność do scholii, a potem do Ruchu Światło-Życie, wskazywało mi potrzebę troski o Kościół Chrystusa. Na miłość do Pana Jezusa i tę troskę o Jego Kościół, uwarścił nas, młodych ludzi, ks. bp Stefan Bareta, ordynariusz częstochowski. Pochodził z naszej parafii, często ją odwiedzał i dzielił z nami duszpasterskie z troskaniem o sprawę Kościoła. Nie były to czasy łatwe, ale piękne: wakacje oazowe, piesze pielgrzymki do Matki Bożej na Jasną Górę, spotkania z ks. Biskupem w Częstochowie, wybór Polaka na Stolicę Piotrową i pierwsza pielgrzymka Papieża do Ojczyzny, a szczególnie – spotkanie w Częstochowie. Potem śmierć ks. Prymasa Wyszyńskiego i stan wojenny, niemożność zorganizowania... studniówki. Tym żyliśmy. Musiałam z jakąś szczególną siłą przeżywać te trudne dzieje narodu i Kościoła, bo czasem spotykałam się ze zdziwieniem rówieśników. Szczególnego znaczenia nabrały miesiące, w których należało podjąć decyzję, co do

Życie Ewangelią – na co dzień, wierność własnego Instytutu, czerpanie z historii Zgromadzenia, poczucie bycia częścią Kościoła Chrystusa to najbardziej podstawowe filary rozwoju.

- Jak w natłoku codziennych zajęć i obowiązków, znajduje Matka jeszcze czas i siłę na modlitwę, lekturę duchową czy adorację?

Trzeba to powiedzieć odwrotnie. Mam czas na modlitwę, lekturę duchową, adorację i w tym znajduję siłę do radzenia sobie z natłokiem codziennych zajęć i obowiązków.

- Czytelnicy Głosu Katolickiego spotykają Sercanki w różnych zakątkach Francji... Nie obawia się Matka jednak, iż już nie długo może zabraknąć ich nad Sekwaną?

Nie obawiam się, jeśli będą tam potrzebne, to ufam, że Pan Bóg sprawi, iż nas nie zabraknie.

- Przeżywamy właśnie „Światowy Dzień Życia Konsekwowanego”. Proszę nam w tym kontekście powiedzieć, czy jako Sercanka i osoba ze sporym zakonnym stażem, jest Matka nadal szczęśliwa, teraz za furtą Domu zgromadzenia w Krakowie? A jeśli tak, to czym chciałaby się Siostra podzielić z młodymi dziewczętami, które zastanawiają się – czy tu właśnie jest ich miejsce?

Szkoda, że mnie nikt, tak publicznie, na łamach gazety, nie zapytał o to – czy

jestem szczęśliwa – kilka lat wcześniej, miałoby to może dzisiaj większą wagę dla młodych. Odpowiadam tak: byłam i jestem szczęśliwa w czasie poszczególnych etapów formacji i w różnych miejscach życia – modlitwy i pracy, zleczanych mi przez przełożonych. Proszę właściwie rozumieć szczęście. Szczęście to nie jest brak trudności, problemów, przeróżnych trosk, nawet obaw czy lęków, ale przezwyciężanie ich z Bożą pomocą daje szczęście i poczucie spełnienia Bożej woli, a nie własnych projektów. Tylko

Boże Serce daje wewnętrzną siłę i radość. Dewizą towarzyszącą mi od młodych lat są słowa piosenki: *Zaufaj Bogu, zaufaj nad wszystko oraz In Te Cor Jesu, Cor Jesu speravi non confundar in eternum (Tobie Jezu zaufałam, nie będę zawstydzona na wieki)*. Wszystkim młodym życzę odwagi w zaufaniu Jezusowi. Jeśli On puka do serca młodej osoby i obdarza łaską powołania, to warto z wdzięcznością odpowiedzieć na ten dar całkowitym poświęceniem się Jemu na drodze rad ewangelicznych.

ks. Tomasz Sokół

Posługa biskupów misyjnych

ciąg dalszy ze str. 5

Wyjątek stanowią malownicze doliny, jeziora wypełnione czystą wodą. W większości tereny te przynależą do Narodowych Parków Przyrody. Przyciągają one wielu turystów i gromadzą nowych osadników szukających nowego życia. Do pracy na nowym terenie misyjnym zostało posłanych 8 redemptorystów. *Nasze pojawienie się na tym terenie zrodziło nową sytuację i nowe nadzieje dla miejscowego Kościoła – mówi o. Jacek. Choć w dalszym ciągu potrzeba wyętej pracy duszpasterskiej na tym terenie, można powiedzieć, że podwoiła się liczba księży w tym dekanacie. W jednym z miejsc po raz pierwszy wierni mają możliwość spotkania się z księdzem przebywającym na stałe w ich parafii. Specyfika tego terenu, a przynajmniej naszej parafii, polega na braku formacji religijnej osób tworzących wspólnotę ochrzczonych.* Początki ewangelizacji na tych terenach wiążą się z przybyciem osadników ewangelickich. Wiele lat później pojawili się księża katolicki, którzy przybyli na te tereny wraz z wojskiem, jako kapelani żołnierzy i ich rodzin. Przejeżdżający przez te tereny późniejsi misjonarze głosili Ewangelię, chrzcili i wyjeżdżali w inne miejsca. Do

tej pory większość z rodzimych katolików nigdy nie uczestniczyła w innym doświadczeniu religijnym jak tylko swój własny chrzest, którego nie pamiętają. Rysem charakterystycznym pracy na tym terenie jest wyczekiwanie wiernych na odwiedzin misjonarza w ich domach. Trudno natomiast zgromadzić tamtejszą ludność na nabożeństwie w kaplicy. Po niespełna dwóch latach pracy w Patagonii jeden z redemptorystów o. Józef Staby, został ogłoszony biskupem na terenie misji. Z dawnej diecezji została wydzielona część, która tworzy nową diecezję w Esquel. Nowy biskup na terenie 80 tysięcy km² ma do pomocy dwunastu księży i kilkanaście siostr zakonnych.

Pratatura Coari

Obecnie do Episkopatu Brazylii należy 12 redemptorystów. Pośród nich jest o. bp Marek Piątek ordynariusz diecezji Coari – leżącej w sercu brazylijskiej Amazonki. Samo miasto Coari (w języku tamtejszych Indian oznacza „Złota Rzeka”) liczy ponad 80 tys. mieszkańców. Znajdują się tam wydziały uniwersytetu federalnego i stanowego. Pratatura w Coari została utworzona w 1963 r. przez Papieża Pawła VI i należy do archidiecezji w Manaus. Jej

Bp o. Marek Piątek

patronami są św. Anna i św. Sebastian. Posiada 135,442 km kwadratowych (jedna trzecia powierzchni Polski) i niewiele ponad 20 kaptanów. Liczba mieszkańców wynosi ponad 237 tysięcy. W 7 miastach znajduje się 10 ogromnych parafii z blisko 600 małymi wspólnotami rozsianymi nad brzegami rzek. W Małym Seminarium w Coari jest kilkunastu kandydatów. Istnieje też kilka zgromadzeń sióstr zakonnych. Tamtejszy Kościół lokalny boryka się z problemem nowych powołań, mimo że w ostatnich latach poczyniono wiele starań w sferze duszpasterstwa powołaniowego. Wszyscy kaptani są Brazylijczykami i wielu z nich pochodzi z miejscowych rodzin. Ewangelizacji w prataturze służy miejscowa rozgłośnia Radio Educação Coari. □

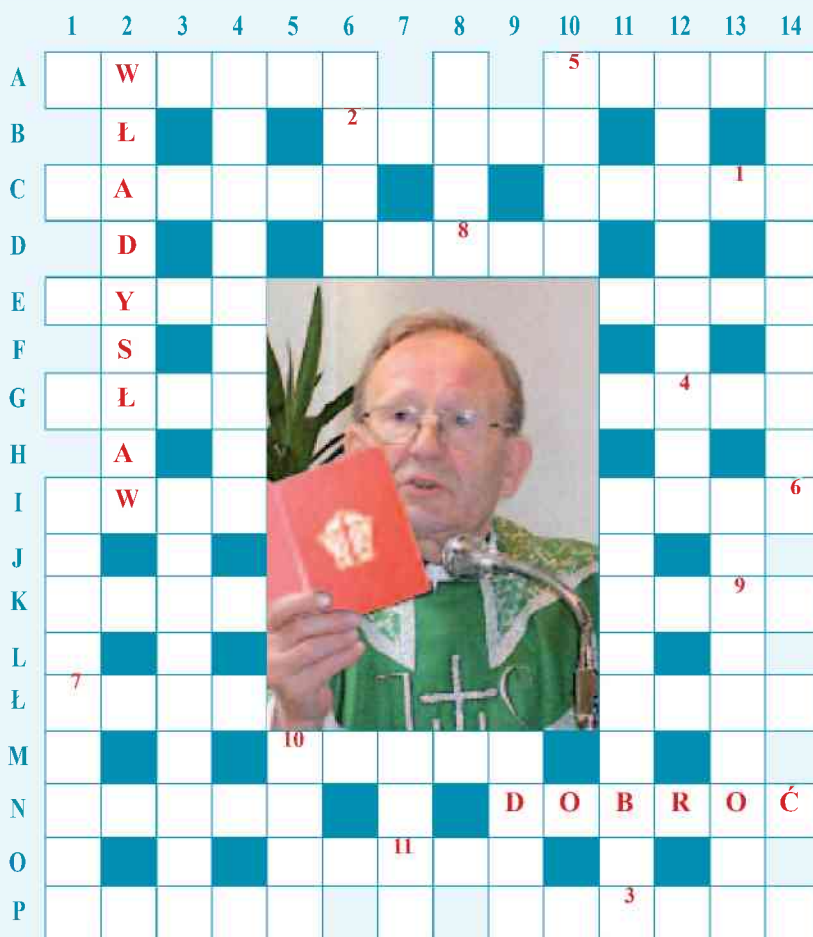
O. A. Makowski CSSR

KRZYŻÓWKA NA DZIEŃ ŻYCIA KONSEKROWANEGO

PROPONUJE: MDz

Poziomo: A-1. Współziomek. A-10. Zadania domowe dla ucznia lub roboty wykonywane w polu. B-6. Biesiada przy suto zastawionym stole. C-1. Roztwór żywic w olejkach eterycznych używany do pielęgnacji ciała. C-10. Część walki bokserskiej. D-6. Starożytny świat lub stary zabytkowy przedmiot. E-1. Karp. E-11. Mieszkaniec Brukseli. G-1. Żołnierz lekkiej kawalerii utworzonej w Polsce w XVIII wieku. G-11. Chroni szuję przed zimnem. I-1. Przeptywa przez Piłę. I-11.... Galilejska - tam Jezus dokonał swojego pierwszego cudu. K-1. Strefa, rejon. K-11. Francuskie Święto Bożego Narodzenia. Ł-1. Skinhead po polsku. Ł-11. Stolica Włoch. M-5. Oprawka obrazka. N-1. Organ filtrujący krew w żywym organizmie. O-5. Potocznie: myśliwska strzelba na śrut. P-1. Oddział szkolny. P-9. Dawne, obraźliwe określenie mieszkańca ziem ruskich.

Pionowo: 1-I. Wyznaje grzechy w konfesjonale. 3-I. Francuskie miasto nad M. Północnym, w którym postugę duszpasterską dla rozproszonych spod białą-czerwonej sprawuje ks. Władysław Dobroć. 4-A. Miasto kurort na Mierzei Helskiej. 5-M. Skąta podmowna powstająca z wapiennych szkieletów organizmów morskich. 6-A. Matka chrzestna w stosunku do ojca chrzestnego i do rodziców dziecka. 7-M. Najświętsza Ofiara. 8-A. ... oszczepem na boisku sportowym. 9-M. Praojciec rodu ludzkiego. 10-A. Miejski ogród z alejkami i ławkami. 11-I. Największy instrument smyczkowy. 12-A. Święta i męczennica (291-305) z Rzymu - obowiązkowe wspomnienie liturgiczne jej poświęcone obchodzone jest 21 stycznia. 13-I. Brak wygod. 14-A. Pismo Święte.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 11 utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr. 41/2016: „Powstanie Listopadowe”. Poziomo: Czartoryski, carat, Potocki, niemy, Alabama, sto, as, Ina, atu, ar, Ewa, Stoczek, Rodez, Wysocki, Ibiza, Małachowski. Pionowo: czapka, heroizm, litania, apatia, rozdział tercja, szwarc, rycina, olstro, strzelba, zacios, sitowie, intryga, kwitki.

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

Bogdan Usowicz

☺ Po turnieju 4 skocznicy, Kamil Stoch wygrał oba konkursy PS w Wiśle. Prezydent RP Andrzej Duda osobiście wręczył mu nagrodę i pogratulował. Mistrzowska forma trwa. Polak został liderem Pucharu Świata. W pierwszym konkursie, poza Stochem na podium znaleźli się Kraft i Wellinger. W drugim, kolejne miejsca zajęli Andre Tande, D. Prev, Kraft i Kot. Żył w sobotę był 7, w niedzielę 11, Kot g i 5.

☺ Stoch, który dwukrotnie triumfował w konkursach w Wiśle jest zdecydowanym liderem listy zarobków Pucharu Świata w skokach narciarskich. Po 14 z 33 zawodów na jego koncie jest go 800 franków szwajcarskich (ok. 372 tys. zł).

☺ Dwa mecze MS we Francji i dwie porażki. Polscy szczytnicy ulegli Norwegii 20:22 i Brazylii 24:28. Kolejny mecz z Rosją, był już meczem „o wszystko”. Reprezentacja Polski uległa Rosji 20:24 i mogła wracać do domu.

☺ Radwańska w I rundzie Australian Open pokonała Bułgarkę Pironkową 6:1, 4:6, 6:1. Linette przegrała z Luksemburką Mirellą starcie w pierwszej rundzie 5:7, 4:6.

☺ Janowicz na pierwszej rundzie zakończył występ w wielkoszlemowym Australian Open w Melbourne. Tenista z Łodzi po dobrym meczu, przegrał z rozstawionym z „7” Chorwatem Cilicem 6:4, 6:4, 2:6, 2:6, 3:6.

☺ Obradująca w Zurychu Rada Międzynarodowej Federacji Piłkarskiej (FIFA) powiększyła liczbę uczestników mistrzostw świata z 32 do 48 drużyn. Pierwszy mundial w nowej formule odbędzie się w 2026 r.

☺ ZAKSA Kędzierzyn-Koźle wywalczyła Puchar Polski siatkarzy, pokonując w finale PGE Skrę Bełchatów 3:1.

☺ Prowadzona przez Kasperczaka reprezentacja Tunezji przegrała we Franceville z Senagalem 0:2 w meczu grupy B turnieju o piłkarski Puchar Narodów Afryki, który odbywa się w Gabonie.

☺ 51-letni Francuz Peterhansel, zwany „Monsieur Dakar” już po raz siódmy wygrał klasyfikację generalną samochodów, wcześniej – w latach 90. – sześciokrotnie triumfował na motocyklu. Całe podium wzięli kierowcy Peugeot. Drugie miejsce zajął b. mistrz świata WRC Loeb, trzecie – świetny

b. motocyklista Despres. Plan wypełnił Przygoński, kończąc rywalizację na 7 miejscu. W pierwszej dziesiątce dojechało też trzech innych Polaków: quadowcy Sonik (4) i Wiśniewski (10) oraz Rodewald, mechanik holenderskiego kierowcy ciężarówki de Rooya (3). Najszybszym motocyklistą okazał się Brytyjczyk Sunderland, quadowcem Rosjanin Karjakin, a kierowcą ciężarówki jego rodak Nikołajew. Z czterech polskich motocyklistów na metę dotarł tylko Stasia-czek (81.).

☺ Polki, które pokonały po dogrywce w Katowicach Chinki 1:0 w ostatnim meczu hokejowych mistrzostw świata kobiet U-18 Dywizji 1B, zajęły w nich trzecie miejsce, za Włoszkami i Dunkami.

☺ Mistrz olimpijski z Londynu w podnoszeniu ciężarów w kat. 85 kg Adrian Zieliński za stosowanie niedozwolonego środka został zdyskwalifikowany na 4 lata.

☺ Po długiej chorobie zmarł mistrz olimpijski z Monachium w boksie w wadze lekkiej, mistrz Europy, wielokrotny mistrz Polski Jan Szczepański. Miał 77 lat.

Portrait de Władysław Biegański

L'année 2017 a été déclarée « Année Władysław Biegański ».

Le 4 novembre dernier, le Sénat a adopté une résolution établissant l'année 2017 « Année Władysław Biegański ». Nous lisons dans le texte voté par la chambre haute du Parlement polonais que cette décision est prise « à l'occasion du centième anniversaire de sa mort, afin de rendre l'hommage dû au médecin méritant qui a consacré sa vie au bien commun. »

Qui est Władysław Biegański ? Nous savons d'ores et déjà qu'il est médecin. Si vous allez au pèlerinage de Częstochowa, le dernier jour, vous arriverez en empruntant une longue artère qui monte jusqu'au pied du sanctuaire de Jasna Góra. C'est l'avenue Sainte-Vierge-Marie qui mesure un kilomètre et demi. Sur cette avenue, à la hauteur du numéro 20, vous verrez une sculpture en bronze représentant un banc sur lequel est assis un homme âgé tenant un livre sur ses genoux avec un stéthoscope posé à côté de lui. C'est le docteur Władysław Biegański. La statue, dont l'auteur est le sculpteur de Cracovie Wojciech Pondel, a été inaugurée en 2008. Elle a été érigée à l'initiative de la Société des médecins de Częstochowa avec le soutien de la municipalité. En face, au numéro 17, jusqu'en 1969, se dressait l'hôpital communal construit dans les années trente du XIXe siècle, démoli pour faire place au grand magasin « Merkur », lui-même remplacé par un supermarché, il y a quelques années. Derrière le banc du médecin, à quelques pas, la bibliothèque municipale porte son nom. La statue fait partie des sculptures dédiées par la ville de Częstochowa à ses habitants les plus méritants. La municipalité a aussi donné le nom du docteur Władysław Biegański à une place qui se trouve aux deux tiers de l'avenue Sainte-Vierge-Marie, et un autre monument a été érigé à sa mémoire sur la place du Conseil de l'Europe.

Le docteur Władysław Biegański a en effet beaucoup donné à sa ville d'adoption. Il est né le 28 avril 1857 à Grabów nad Prosną, actuellement dans la voïévodie de Grande-Pologne qui, à l'époque comme duché de Posen, faisait partie du royaume de Prusse dont la frontière avec l'empire russe était établie sur le cours supérieur de la rivière Proсна. Cette ville

frontalière a également donné un des recteurs de notre Mission catholique polonaise, entre 1937 et 1947, l'abbé Cegiełka (1908-2003). Quand l'enfant a cinq ans, la famille Biegański déménage à Piotrków (P. Trybunalski après 1945). Après son bac obtenu en 1875, il fait sa médecine à Varsovie qu'il termine en 1880. C'est au cours de ces années qu'il découvre la philosophie et qu'il se passionne pour cette matière alors qu'il traite la médecine sans passion. Son diplôme en poche, il débute son activité comme médecin de campagne dans un village de la province de Kalouga dans l'empire russe. Après deux ans de pratique, il complète sa formation à Berlin et à Prague chez les meilleurs professeurs. C'est à ce moment-là qu'il se prend de passion pour la recherche.

De retour dans le Royaume de Pologne en 1883, il s'installe à Częstochowa, alors petite ville de province où il reprend son exercice. Les patients vont venir de loin en consultation chez lui. Il devient médecin hospitalier et médecin municipal. Il travaille aussi pour la ligne de chemin de fer Varsovie-Vienne, ainsi que pour des sociétés industrielles du textile comme les « Établissements Motte, Meillassoux et Cauliez » ou « La Czenstochovienne », toutes les deux à capital français, dont les sièges étaient à Roubaix. Il a dirigé l'hôpital communal Sainte-Marie de Częstochowa, aujourd'hui disparu, dont il a fait un centre de recherche aux résultats comparables à ceux des centres universitaires. Il fonde la Société des médecins de Częstochowa, la branche locale de la Société polonaise de chorographie, la Société de bienfaisance pour les chrétiens et le Musée de l'Hygiène de Częstochowa. Il a beaucoup travaillé pour vulgariser l'éducation sanitaire, en particulier pour diffuser les règles d'hygiène. Il a également été à l'origine de la bibliothèque municipale qui porte maintenant son nom. Il s'est également intéressé à la philosophie de la médecine. Il appartenait à l'école polonaise de la philosophie de la médecine, dont Titus Chałubiński (1820-1889) était le plus éminent des précurseurs, et s'intéressait plus particulièrement à la logique, à l'épistémologie et à l'éthique. Soutenu par son

épouse, il a écrit cent trente-deux ouvrages dont des manuels de médecine et de philosophie dans ses domaines de prédilection.

Le docteur Władysław Biegański est décédé le 29 janvier 1917. Cette année nous commémorons donc le cent-soixantième anniversaire de sa naissance et le centième anniversaire de sa mort, d'où cet hommage que le Sénat lui rend en demandant « aux facultés de médecine et à l'ordre des médecins de populariser la figure de Władysław Biegański comme modèle de comportement du médecin : humaniste, chercheur et socialement engagé. » Car c'est bien ce dernier qui a dit qu'« il ne sera pas bon médecin celui qui n'est pas un homme bon (...), que la détresse humaine ne touche pas, qui n'a pas de tendresse ni de douceur dans ses manières, qui n'a pas assez de volonté pour se contrôler toujours et partout... » N'est-ce pas là la base de la déontologie médicale ? □

Zrównywanie wynagrodzeń kobiet i mężczyzn

Jak informuje Puls Biznesu Polska, zaraz obok Rumunii, jest krajem, w którym jest największe prawdopodobieństwo, że zostanie w nim zasypana luka w poziomie wynagrodzeń między mężczyznami a kobietami.

To dane raportu opublikowanego przez firmę Expert Market, która zajmuje się badaniem rynku. Raport opiera się na danych Eurostatu i OECD pochodzących z lat 2007-2014. Specjaliści Expert Market przeanalizowali dotychczasowe tempo zrównywania wynagrodzeń kobiet i mężczyzn i obliczyli rok, w którym ostatecznie sumy te się zrównają. Metoda ta pokazuje, że liderem rankingu jest Polska.

W całej Unii Europejskiej kobiety zarabiają średnio o 17 proc.

mniej. Wedle raportu luka we Francji i Niemczech zniknie około 2046 r., najgorzej sytuacja wygląda w Wielkiej Brytanii, Portugalii i na Węgrzech – tam sytuacja ulegnie poprawie dopiero po 2060 r.

W Polsce już w 2017 r. w pewnych grupach nastąpi wyrównanie. Będą to panie w wieku 45-54 lat i te zatrudnione na stanowiskach usługowych oraz handlowych. W 2019 r. powinno nastąpić zrównanie w branży żywieniowej i hotelowej. □

Skarby paryskiej Notre Dame

Piotr Witt

Jeżeli nie widzieliście nadzwyczajnej wystawy w katedrze Notre Dame, starajcie się przynajmniej nie przepuścić okazji w przyszłym roku.

W okresie Świąt Bożego Narodzenia pokazano, rzadko wystawiane na widok publiczny, niezwyklej urody tkaniny ze skarbcza świątyni. Dary królów Francji – ornaty, kapy liturgiczne i przede wszystkim olbrzymi (200 m²) dywan – arcydzieło królewskiej manufaktury Savonnerie.

Paryska Notre Dame nie zawsze przypominała kościół protestancki wyzbyty ze wszelkich ozdób. Po przejściu Rewolucji ocalał w świątyni tylko jeden nagrobek – piętnastowieczna płyta kanonika Yverta. Było ich niegdyś dwadzieścia pięć: z kamienia, marmuru, brązu; datujących się od XIII do XV wieku. Portrety prałatów i świętych zdarte ze ścian spalono w ogólnym... auto da fe, przed kościołem Saint Germain-des- Pres. Ogółem sto osiemdziesiąt.

Niektóre obiekty skazane na zniszczenie ocalały w Polsce! Czartoryscy zakupili do pałacu w Puławach skarby sztuki francuskiej, o których mówi Anetka Potocka w swoich „Pamiętnikach”. „Rewolucja francuska – pisze ona – wzbogaciła Domek Gotycki. (...) Hrabina Zamoyska, córka księżny Czartoryskiej znalazłszy się w Paryżu w tej epoce szaleństwa poczyniła zakupy, które obecnie są bezcenne”.

Kolekcja zamku Potockich w Łańcutie została sformowana w 1795 roku przez Izabelę Lubomirską, która sprokurowała sobie liczne płótna Bouchera pochodzące z zamku w Wersalu.

Biblioteka Zaluskich, obecne Ossolineum, była skompletowana w Paryżu w tych samych okolicznościach. Radziwiłłowie

zakupili do Nieborowa rozliczne skarby z biblioteki wersalskiej.

W 1977 roku robotnicy kopiący fundamenty pod gmach towarzystwa ubezpieczeń pod nr 20, przy ulicy Chaussee -d'Antin odkryli w zamurowanej piwnicy głowy kamienne odrąbane od tułowia. Dyrektor towarzystwa – Giscard d'Estaing, ojciec prezydenta – rozpoznał je od razu. Chodziło o głowy królów starostamentowych z portalu katedry Notre Dame – rzeźby gotyckie zniszczone przez jakobinów.

Ofiarą szaleństwa padły przede wszystkim kościoły – „przybytki przesądu”. Sprzedawano je i rozbierano na materiał budowlany. W końcu XVII wieku Paryż posiadał ponad trzysta kościołów, tyle, co Rzym dzisiejszy. Do naszych dni zachowało się ich niespełna sto, w tym tylko dwadzieścia dawnych. Notre Dame także była wystawiona na sprzedaż. Brak odpowiedniej ilości wozów do przewiezienia papierowych pieniędzy uniemożliwił dokonanie transakcji. Mury ocalały, choć nadwyrężone, ale nie wnętrze. Ambony spalono jako „katedry oszustwa”, konfesjonaty, jako „budy na bigotów”.

Pierwsze znikły dzwony, przebite na bilon rewolucyjny, i wyroby złotnicze – monstrancje, relikwiarze, chrzcielnice, tabernakula, ostensoria. Już we wrześniu 1789 roku Zgromadzenie Narodowe poprosiło biskupów, aby „odnieśli do najbliższej mennicy wszystkie wyroby srebrne, które nie są niezbędne dla przyzwyczajenia kultu boskiego”. Po przetopieniu sreber i złota przyszła kolej na złotogłowie: ornaty i gobeliny – spalono celem wytopienia z nich cennego metalu. Niszczono również wszelkie przedmioty noszące emblematy Kościoła i monarchii. Katedra posiadała ich wiele – arrasów i gobelinów darowanych świątyni w ciągu stuleci przez królów Francji. Dla uczczenia męczenników wolności (Marata i Lepeletiera) Konwent zarządził w listopadzie 1793 roku spalenie pod drzewem wolności tkanin ozdobionych kwiatami lilii, inicjałami i herbami ci-devant Francji. Niektóre z zabytków Katedry los oszczędził. Dotyczy to zwłaszcza serii dwunastu gobelinów wielkich rozmiarów mających za temat „La vie de la Vierge...”. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności zespół w całości znajduje się w katedrze w Strasburgu. Napis na dolnym brzegu podaje 1739 – datę zakupu. W XX wieku odkryto, że w rzeczywistości tkaniny zostały wykonane sto lat wcześniej na zamówienie arcykapłana katedry Notre Dame Le Masle. Kapituła katedry strasburskiej wykupiła je z Paryża, gdzie tkanin był nadmiar. Odtąd są wystawiane na widok publiczny raz, albo dwa razy do roku, rozwieszone między filarami świątyni.

Prawnicy na czele ruchu rewolucyjnego posłużyli się instytucjami wymiaru sprawiedliwości. Demokratycznymi w karykaturze. Pragnąc obalić monarchię, w majestacie prawa pohańbili nieuleczalnie prawo, majestat i sprawiedliwość. Proces przed samowolnymi trybunałami, sfingowane dowody winy, świadectwa wymuszone torturą i gwałtem, obrzydliwe oskarżenia Marii Antoniny o kazirodztwo, jakie kazali powtarzać maltretowanemu dziecku, są grzechem pierworodnym Republiki. „To gorsze niż zbrodnia, to błąd” – mówił Talleyrand.

Katolicyzm francuski nie umarł pod ciosami Rewolucji. Bracia zgilotynowanego Ludwika XVI po powrocie z emigracji przystąpili do odbudowy zniszczeń i do dzieła ekspiacji. Teren mieli przygotowany – otwarte kościoły i ruch religijny coraz żywszy od dziesięciu lat.

Za Restauracji majątek kościelny i duchowieństwo skorzystały z naprawy niesprawiedliwości. Budżet kultów wzrasta z 12 do 33 milionów rocznie. Kwoty ofiarowane przez wiernych rosną w proporcjach jeszcze bardziej znaczących: przekraczają ogółem 42 mln franków, podczas gdy za Cesarstwa osiągnęły tylko 2,5 miliona.

Królobójstwo dokonało jednak w psychice francuskiej głębokiego pęknięcia. Opowiadano w Paryżu, że na miejscu kaźni – na

Le tapis de la Savonnerie de Notre-Dame de Paris

Phot.R.Bornier/paroiſſe Cathedrale

La vie de la Vierge... L'Annonciation

La vie de la Vierge... La Visitation

La vie de la Vierge... La Nativité

placu Concorde – naprzeciwko obecnego hotelu Crillon – konie stawaty dęba i nie chciały postąpić kroku naprzód. Najważniejszym zadaniem było więc uzdrowienie moralne narodu. Na miejscu dawnego cmentarza Madeleine – przy ulicy Anjou – Ludwik XVIII wzniósł za własne fundusze „Kaplicę ekspiacyjną”, istniejącą do naszych dni. Są w niej złożone szczątki zamordowanej pary królewskiej ekshumowane ze znajdującego się tam wspólnego dotu. Jego brat i następca na tronie Francji, Karol X podarował Katedrze komplet wspaniałych strojów liturgicznych ze złotogłowia i zamówił w manufakturze monumentalny dywan. Monarcha nie doczekał się ukończenia prac. Dar został wręczony Katedrze przez jego z kolei następcę, Ludwika Filipa z okazji narodzin następcy

tronu w 1838 roku wraz z innym kompletem wspaniałych strojów liturgicznych. Następny dar tej samej natury pochodzi od cesarza. Został wręczony przez Napoleona III z okazji chrztu księcia cesarskiego w 1856 roku: 29 ornatów, kap, dalmatyk, tunik... Te jedyne w swoim rodzaju dzieła sztuki sakralnej można było oglądać w Notre Dame do 12 stycznia br.

Monumentalny dywan, jedyny dywan manufaktury Savonnerie nie przeznaczony dla siedziby królewskiej, jedyny dywan wykonany dla Katedry bywa używany w świątyni bardzo rzadko ze względu na swoją wagę – 850 kg, i przede wszystkim ze względów konserwatorskich. Poprzednio został rozestany z okazji pierwszej wizyty we Francji Jana Pawła II, 30 maja 1980 roku. □

„Nowy Porządek Światowy”

Jan Engelgard

To termin dosyć złowieszczy, bo kojarzy się próbą narzucenia światu jednej wizji demokracji i modelu cywilizacyjnego, z czym mieliśmy do czynienia przez ostatnie 25 lat.

Skutki takiej polityki odczuwa cały świat – jest więcej chaosu, więcej niestabilności i nędzy. Rozwija się terroryzm sięgający swoimi mackami do największych stolic świata zachodniego – Londynu, Paryża czy Brukseli. Możemy więc z całym przekonaniem powiedzieć, że próba stworzenia Nowego Porządku Światowego wedle wzorców globalistycznych zakończyła się kompletnym fiaskiem.

Jak pisałem w poprzednim felietonie, po zwycięstwie Donalda Trumpa w wyborach prezydenckich w USA – powiaty nowe wiatry. Dzisiaj na horyzoncie rysuje się nowa koncepcja budowy Porządku Światowego, ale na zupełnie innych zasadach, niż poprzednia. Trump i popierające go elity w USA i innych krajach Zachodu chce zmienić paradygmat polityki światowej. Wzorcem ma być polityka rozsądku i równowagi sił, mająca swoje korzenie w polityce *raison d'état* kardynała Richelieu w wieku XVII, w polityce pokoju westfalskiego i wiedeńskiego, a w wieku XX w polityce Jaltty i Poczdamu. I choć u nas słowa „Jaltta” budzi złe emocje, to trzeba spojrzeć na to szerzej – układy te sprawiły, że świat przez następne 50 lat był dosyć stabilny. Tę stabilność zapewniała z jednej strony polityka równowagi między mocarstwami, a drugiej bariera strachu przed zagładą jądrową. Wedle Henry Kissingera, który był wyznawcą takiej polityki, a który niespodziewanie wrócił na wielkie salony – także dzisiaj taka polityka może uspokoić świat.

Henry Kissinger ma już 93 lata, ale jest nadal w grze. Właśnie został doradcą

prezydenta Donalda Trumpa ds. polityki zagranicznej. To bardzo zamienne, ten wybór nie jest przypadkowy – Kissinger stara się wpłynąć na zmianę amerykańskiego spojrzenia na świat w kierunku, który on reprezentował 40 lat temu. Jaka to koncepcja? Syntetycznie sprecyzował ją Nail Ferguson, biograf Kissingera, na łamach „The American Interest”:

Po pierwsze – żadnej otwartej konfrontacji z Chinami czy to w kwestii wymiany handlowej (co ostro zapowiadał w kampanii wyborczej Trump) czy w kwestii chińskich roszczeń na Morzu Południowochińskim. Należy dążyć do „wszechstronnych rozmów” i „dialogu” i wypracowania sytuacji, w której obie strony będą miały zyski. W przeciwnym razie grozi nam powtórka z roku 1914 i wielka konfrontacja na Pacyfiku.

Po drugie – Rosja pragnie być „równym”, a nie petentem w „systemie wymyślonym przez Amerykanów”. Tutaj również zalecane są rozmowy, targi i ubijanie interesów. Przy czym, aby tak się stało, musi dojść do „finlandyzacji” Ukrainy, czyli zamknięcia jej drogi do NATO. Alternatywa? To konfrontacja i przemiana „post-putinowskiej Rosji w wielką wersję Jugosławii”.

Po trzecie – zaprowadzenie pokoju w Syrii na wzór porozumienia ws. byłych republik Jugosławii poprzez „podział na kantony” (na wzór federalizacji Bośni).

Po czwarte – wykorzystanie Brexitu do odbiurokratyzowania Europy i zmuszenia europejskich sojuszników do „strategicznej odpowiedzialności” za bezpieczeństwo.

Wszystko wskazuje na to, że Trump będzie realizował tę koncepcję, mimo wściekłego oporu dotychczasowego establishmentu nie przebiegającego w prowokacjach i kłamstwach mających na celu zdyskredytowanie nowego prezydenta i zmuszenie go do odstąpienia od zapowiedzi resetu z Rosją.

Pisałem już także, że dla Polski, wbrew temu co się u nas mówi i pisze – to będzie DOBRA ZMIANA. To logiczne, że bezpieczniej żyć w świecie, w którym znane są reguły gry a czotowe mocarstwa współpracują ze sobą, niż być na ewentualnie pierwszej linii konfrontacji nie tylko politycznej, ale i militarnej. Nie trzeba chyba nikogo przekonywać, co to by dla Polski oznaczało. Jeśli ktoś tego nie rozumie, działa – chcąc nie chcąc – na szkodę własnego kraju. Jednak nawet zmiana warty w Waszyngtonie niczego w polskiej polityce zagranicznej nie zmieni. Ma więc rację prof. Stanisław Bieleń z Uniwersytetu Warszawskiego, mówiąc w jednym z ostatnich wywiadów:

„Niestety, wiele wskazuje na to, że rządzący Polską nie mają ani wiedzy, ani wyobraźni na temat tego, co zdarzy się po objęciu władzy przez nowego prezydenta USA Donalda Trumpa. Tak jak przed wyborami błędem było stawianie wyłączenie na wygraną Hillary Clinton, tak obecnie błędem jest zaklinanie rzeczywistości, że wszystko nadal będzie układać się po polskiej myśli, a amerykańska administracja nie zrobi niczego, co może zaszkodzić polskim interesom. Dużo w tych ocenkach naiwności i beśsilności”. □

Dzień Migranta i Uchodźcy w archidiecezji Dijon

Na miejsce obchodów Dnia Migranta i Uchodźcy w niedzielę 15 stycznia br. diecezjalne Duszpasterstwo Migrantów wybrało kościół świętego Marcina w parafii Genlis, miejscowości oddalonej ok. 20 km od Dijon.

O godz. 10. w kościele zgromadzili się licznie parafianie i przedstawiciele wspólnot migracyjnych.

Tegoroczny temat Dnia, z woli papieża Franciszka, uczulał zebranych na nieletnich, bezbronnych migrantów, szukających nowej, bezpiecznej ojczyzny, z dala od rodziny i ich kraju.

I właśnie wokół tego tematu skupił się pasterz archidiecezji Ksiądz abp Roland Minnerath, zabierając głos w kilku minutowym wystąpieniu, poprzedzającym tradycyjnie już wspólną Eucharystię.

W Mszy świętej koncelebrewanej, pod przewodnictwem Księdza arcybiskupa, udział wzięli min. miejscowy proboszcz ks. Jean-Louis Portay, młodzi kaptani z emigracji (z Indii i Afryki), pracujący w Archidiecezji, diecezjalny kapelan ludzi w drodze ks. Jean-Luc Girard oraz kapelani wspólnoty wietnamskiej ks. Joseph Mai, wikariusz w parafii St. Chantal w Dijon i polskiej ks. Ryszard Fyda SChr, proboszcz parafii św. Elżbiety od Trójcy Świętej w Dijon.

W homilii Ks. abp. Minnerath nawiązywał do roli Kościoła i wyznawców Chrystusa w budowaniu królestwa Bożego, które polega między innymi na tworzeniu wspólnoty, jednoczeniu ludzkości, otwartości na wszystkich. Nasza różnorodność jest bogactwem. Bliźni to nie ten, którego sobie wybrałem, ale ten, którego spotykam na swojej drodze. Nasza ojczyzna jest w niebie, dlatego nie można absolutyzować ziemskich ojczyzn. Misja Kościoła katolickiego jest uniwersalna, obejmująca wszystkich

bez wyjątku, dlatego musimy się wznieść ponad to co nas różni i dzieli, uznać godność każdego człowieka. To właśnie w Eucharystii szukamy siły i mocy do realizacji tej misji zleconej nam przez Chrystusa. Bez Niego zamykamy się na siebie nawzajem. Dla nas Jezus jest Drogą, Prawdą i Życiem.

Msza święta ubogacona była aktywnym udziałem parafian i przedstawicieli Wspólnot, przez śpiew, czytania, modlitwę wiernych, procesję z darami.

W imieniu wspólnoty polskiej Pierwszą lekcję odczytała Beata Knop, wezwanie modlitwy wiernych – w intencji młodocianych migrantów – Ewelina Rucyk a dar w procesji poniosła Beata Piątkowska.

Przejmującym gestem w procesji z darami było symboliczne przyniesienie i przekazanie przez dzieci statku, z pamięcią o tych wszystkich migrantach, którzy przez morze usiłują dotrzeć do Europy i często w nim tracą życie. W ich intencji modlił się, w memento za zmarłych, modlitwy eucharystycznej Ks. Marcel Luedi, delegat biskupi do spraw Duszpasterstwa Migrantów w archidiecezji.

Po okolicznościowym błogostawieństwie i zakończeniu Mszy, obecni przeszli do pobliskiej sali parafialnej na aperitif przygotowany przez parafian i na wspólny obiad.

Następnie, zainteresowani obejrzeli film – świadectwa dzieci migrantów pt. „Les enfants migrants – Les enfants d’abord”. □

ks. Ryszard Fyda SChr

„Milenium na uchodźstwie”

konkurs historyczny dla uczących się poza granicami Polski (nadsyłanie prac konkursowych do 3 maja 2017)

Zapraszamy dzieci, młodzież i wszystkich nauczycieli języka polskiego, historii oraz kultury polskiej, uczących się i nauczających w placówkach oświatowych poza granicami kraju, do udziału w konkursie zatytułowanym „Milenium na uchodźstwie”.

Pięćdziesiąt lat temu, w 1966 r., Polacy mieszkający na emigracji, w różnych częściach świata – od Nowej Zelandii, przez państwa europejskie, po Stany Zjednoczone i Amerykę Południową – brali udział w uroczystościach religijno-patriotycznych upamiętniających 1000-lecie chrześcijańskiej Polski. Organizatorami tych uroczystości byli kapłani i parafie polskie, które realizowały prymasowski program Wielkiej Nowenny. Szczególną rolę w przygotowywaniu tego jubileuszu odegrał abp Józef Gawlina, a po jego śmierci bp Władysław Rubin, rezydujący w Rzymie delegat kard. Stefana Wyszyńskiego ds. opieki duszpasterskiej nad Polonią. Polscy emigranci, marzący o Niepodległej, skupili się wówczas wokół polskich świątyń, by modlić się, ale także dać świadectwo wolnemu światu, że Polska i Polacy mają prawo do niepodległości. Bogactwo inicjatyw milenijnych podjętych przez wiernych, przede wszystkim dzia-

łaczy stowarzyszeń i partii politycznych działających na emigracji, świadczyło o polskim przywiązaniu do wartości chrześcijańskich, do Kościoła katolickiego i Prymasa Tysiąclecia, ponownie represjonowanego przez reżym komunistyczny w kraju. Obchody tysiąclecia chrześcijańskiej Polski miały wymiar powszechny, o czym świadczył udział w centralnych uroczystościach w Rzymie 13 stycznia 1966 r. papieża Pawła VI. Dzięki lokalnym inicjatywom Polonii cały ówczesny świat miał możliwość dostrzec naród polski i jego historię. Drukowano znaczki pocztowe z wizerunkiem orła w koronie, karty pocztowe, ale także budowano świątynie katolickie, organizowano koncerty i publikowano prace poświęcone Polsce. W uroczystościach lokalnych brali udział prezydenci i premierzy państw zachodnich oraz przedstawiciele episkopatów. To zbiorowe przeżywanie polskiego święta wzmocniło Polonię i dostarczyło jej jeszcze przed wyborem Jana Pawła II na papieża w 1978 r. – nadziei na lepszą przyszłość narodu oraz utwierdziło w wierze.

Do dziś poza granicami Polski mieszkają osoby, które przygotowywały te uroczystości lub brały w nich udział – działacze

katoliccy, harcerze, ludzie Kościoła. Do dziś często w zbiorach prywatnych, ale także w archiwach (np. parafialnych i zakonnych), muzeach polskich znajdujących się poza granicami kraju, w bibliotekach, znajdują się dokumenty, zdjęcia i nagrania opowiadające o tamtych wydarzeniach. Zachęcamy młodych ludzi, by prowadzeni przez swych opiekunów dotarli do świadków historii, do dokumentów i poznali historię swego obecnego środowiska. Pomocne w przygotowaniu się do konkursu mogą być wystawa milenijna znajdująca się w gestii Wspólnoty Polskiej oraz książka *Obchody Millenium na uchodźstwie*. W 50. rocznicę, pod redakcją Rafała Łatki i Jana Żaryna, wydana przez Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i Instytut Pamięci Narodowej.

Zapraszamy do udziału w konkursie i czekamy na Wasze prace. □

prof. Jan Żaryn, senator RP, historyk

Informacji na temat konkursu ze strony Organizatora udziela Olga Tumińska – olga.tuminska@ipn.gov.pl

Regulamin, informacje i kartę zgłoszenia można znaleźć (i pobrać) na stronie internetowej Instytutu Pamięci Narodowej – <http://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/38140,Milenium-na-uchodźstwie-konkurs-historyczny-dla-uczniow-uczacych-sie-pozza-granic.html>

Walczy z zakłamywaniem historii *ciąg dalszy ze str. 7*

Po przeprowadzonym przez esesmanów eksperymencie medycznym więzień obozu znalazł się na granicy życia i śmierci. Wstrzyknięto mu substancję, przez którą zachorował na tyfus. Miał jednak szczęście – lekarze zrobili wyjątek i pomogli mu odzyskać zdrowie.

Codziennie widział ogromne cierpienie więźniów obozu, wreszcie zwątpił w istnienie Boga i do tej pory nie odzyskał wiary. (...)

Młody duchem

Koszar skończył się w 1945 roku. Po powrocie z obozu Tendera skończył studia i założył rodzinę. Znajomości z Oświęcimią pomogły mu dobrze odnaleźć się w powojennej rzeczywistości, nigdy tego nie krył. Były więzień Lucjan Motyka, w tamtym czasie I sekretarz Komitetu Wojewódzkiego PZPR w Krakowie, szybko załatwił mu posadę dyrektora naczelnego w Dyrekcji Budownictwa Rolniczego. Nie zapomniał o tym, co wydarzyło się w Auschwitz. Zaangażował się w Związek Bojowników o Wolność i Demokrację, zaczął działać w Związku Byłych Więźniów, a później w Klubie Auschwitz. Cały czas jeździ po Europie i wygłasza prelekcje o Auschwitz. Pozostaje czujny i sprawdza, czy gdzieś na świecie nie doszło do użycia określenia „polski obóz śmierci”. Do Obamy wystąpił nawet list w tej sprawie – prezydent USA także popełnił bowiem ten błąd. Do korespondencji K. Tendera dołączył swoją książkę „Polacy i Żydzi w KL Auschwitz 1940–1945”.

Dobrze po dziewięćdziesiątce cały czas jeździ po Krakowie swoim czerwonym fiattem, odwiedzając tzw. oświęcimaków. Po wojnie w jego mieście było ich bardzo dużo, ale z roku na rok odchodzą kolejni, a z listy klubowiczów trzeba skreślać kolejnych. Chociaż K. Tendera tryska energią i czuje się dobrze, przygotował już dla siebie nagrobek. W przeciwieństwie do wielu współwięźniów nie zamierza rezygnować z umieszczenia

na nim informacji o tym, że przeżył obóz – głoszeniu prawdy o nim poświęcił przecież całe życie.

Walka trwa

– Wziąłem na siebie ciężar tego procesu, bo mam dość kalumnii i obelg na temat Polaków. Nigdy nie istniało coś takiego jak polski obóz zagłady. I ja udowodnię, że to Niemcy aresztowali, wieszali i mordowali – komentował w prasie sprawę ZDF-u Karol Tendera. Okazuje się, że sądowy nakaz przeprosin nie oznacza końca batalii. Pełnomocnik byłego więźnia zauważył, że telewizja niewłaściwie zrealizowała postanowienia wyroku: „Przeprosiny zostały opublikowane w formie grafiki. Z tego powodu tekstu przeprosin nie można odnaleźć z poziomu wyszukiwarek internetowych. Tekst przeprosin został poprzedzony komentarzem stanowiącym próbę umniejszenia winy”. Zaangażowany w sprawę prezes Stowarzyszenia Patria Nostra Lech Obara zapowiedział rozpoczęcie dochodzenia praw Tendery na gruncie niemieckich przepisów. Stwierdził także, że jego Stowarzyszenie nie przerwie walki przeciwko stosowaniu określenia „polskie obozy zagłady”. Cały czas toczą się jeszcze procesy przeciwko „Die Welt” i „Focus Online”.

Polski rząd na takie stwierdzenia słabo reaguje, więc musimy działać my, ostatni świadkowie tragedii – mówi Tendera, komentując materiał zapowiadający film „Nasze matki, nasi ojcowie” wyemitowany także w ZDF-ie. Były więzień obozu niedawno wyraził nadzieję, że aktualny rząd będzie bardziej zainteresowany rozwiązaniem problemu. Są na to duże szanse: w czerwcu 2016 r. MSZ przyznał Tenderze odznakę Bene Merito za walkę przeciwko stosowaniu przez media kłamliwego określenia „polish death camps”. □

Maciej Kalbarczyk (Gość Niedzielny)

Korzystałem z książki Aleksandry Wójcik i Macieja Zdziarskiego „Dobranoc, Auschwitz”, Znak Horyzont, Kraków 2016.

Bardzo paryska historia przyjaźni dwóch ludzi: wielkiego wynalazcy – elektrykatora tramwajów paryskich z wielkim pisarzem.

Sienkiewicz i Abakanowicz

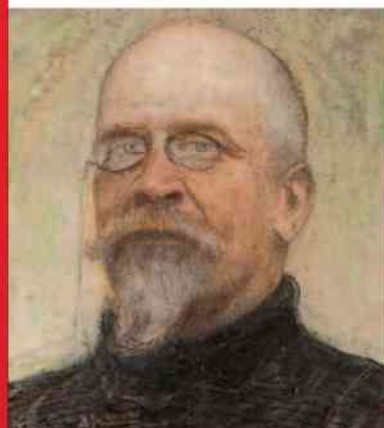
Inżynier Bruno Abakanowicz (1852 – 1900) wymieniany przez Steeva Jobsa, jako jeden z głównych prekursorów informatyki przybył do Paryża w 1881 roku poprzedzany legendą genialnego wynalazcy integratu. Jego wynalazek opatentowany w 1880 roku w Szwajcarii zrewolucjonizował między innymi konstrukcję motorów elektrycznych.

W Saint- Maure pod Paryżem polski inżynier założył fabrykę przeznaczoną do elektryfikacji tramwajów w Paryżu i Lyonie. Jego kariera była natychmiastowa. Został dyrektorem naczelnym „Compagnie française du procédé Thompson-Houston”, późniejszego Talesa. W 1889 roku w imieniu rządu francuskiego negocjował uczestnictwo Stanów Zjednoczonych w paryskiej Wystawie Wszechświatowej. Lista jego wynalazków jest długa. NB Abakanowicz umarł w Saint- Maure na rękach Sienkiewicza powierzając mu wychowanie swej córki.

Jego przyjaciel, Henryk Sienkiewicz napisał swą słynną powieść „Quo vadis?” w zameczku Abakanowicza w Bretanii

cedując prawa do tłumaczenia na braci Natansonów, również przybyłych z Warszawy, założycieli przeglądu artystycznego „La Revue Blanche”. „Quo vadis” było tłumaczone na 40 języków i wydane w milionie egzemplarzy. We Francji stało się książką kultową, najlepszą sprzedażą roku 1900 i lat następnych. W „La Revue Blanche” debiutowali: André Gide, Marcel Proust, Mallarmé, Apollinaire i inni. Żona Tadeusza Natansona – słynna Misia była portretowana co najmniej pięciokrotnie przez Renoire’a, Bonnard, Vuillarda. Ravel dedykował jej swoje kompozycje, Mallarmé swoje poematy. To ona – córka Cypriana Godebskiego figuruje na słynnym plakacie „La Revue Blanche” zaprojektowanym przez Toulouse – Lautreca.

Oto kilka spraw godnych przypomnienia w Paryżu w roku dedykowanym przez UNESCO Sienkiewiczowi (Nagroda Nobla 1905), zmarłemu w Vevey w Szwajcarii 15 listopada 1916 i Abakanowiczowi, prawie nieznanemu we Francji, a który posiada obfitą literaturę w Anglii i w Stanach Zjednoczonych. □

L. Wyczółkowski – „Abakanowicz”

Rachida DATI
Ancien Ministre
Député européen
Maire du 7e Arrondissement
vous invite à la conférence

**« SIENKIEWICZ : Prix Nobel de la littérature et
ABAKANOWICZ : Génie de l'électricité à Paris en 1900 »**

par
Piotr Witt
Historien, critique d'art, écrivain et journaliste

Mardi 31 janvier 2017 à 18h
Salle des mariages
Mairie du 7e arrondissement – 116, rue de Grenelle
01 53 58 75 60; rachida.dati@paris.fr

K. Pochwański – „Sienkiewicz”

Z blogu red. Macieja Morawskiego – maciejmorawski.blox.pl

fol. A. Zawadzka

12 stycznia 2017

Jakiś czas temu telefon z Warszawy.

Już gdy podnosiłem słuchawkę mój (czasem niezawodny) instynkt kazał mi się niepokoić. Instynkt miał rację. Dzwonił mąż mej drogiej przyjaciółki Aldony Gaweckiej. Ta tak mi droga osoba, od lat wiodąca bój o frankofonię, zmarła 25 grudnia 2016 roku. Tak, ta nauczycielka akademicka UW, doktor nauk humanistycznych, autorka szeregu książek (wysoko cenię np. jej „Żoliborsko-montmartcki kolaż”) w pełni ze swym przebojowym entuzjazmem aprobowała me zaczerpnięte od mego ojca „Kademora” hasło: więcej Francji w Polsce i Polski we Francji! Owa animatorka życia kulturalnego jej ukochanego Żoliborza, podkreślająca związki tego... „Joli Bord” z Francją robiła co mogła by te związki zacieśniać.... Dość długo mieszkała wraz ze swym mężem na słynnym paryskim Montmartrze, tej tak artystycznej, tak

swoiście malowniczej dzielnicy Paryża. Nieraz z mężem siadywała w kawiarni na placu Jean Marais, między kościołem St Pierre a place du Tertre, gdzie odbywają się spektakle ulicznych teatrzyków, grają zespoły muzyczne. No i nawet tu, w Paryżu, organizowała różnorakie imprezy, spotkania, wieczory artystyczne. Była pełna energii, rozmachu, dobrego humoru. Ale także świetnie gotowała, pamiętam znakomitą kolację (bardzo polskie potrawy: bliny, barszcz czerwony, kasza gryczana, jakieś kotlety, szarlotka). Pani Aldona – wilnianka z pochodzenia – wysoko ceniła też i przyrządzać umiała także, kotłduny litewskie. Jak mawiano, jej kotłduny były równie smaczne, jak przed laty te Totusia Parczewskiego, radcy tak przez czerwonych znienawidzonej a dziś całkowicie zapomnianej: „Ambasady Wolnej Polski”, mego ojca „Kademora”. W państwa Gaweckich mieszkanku, gdzieś na Montmartrze, o ile pamiętam na rue Lepic, bywało wiele godnych uwagi osób...

Istotne też, że Pani Aldona ludziom często szła z pomocą. W pewny okresie puściła w ruch na Żoliborzu słynny

WIELKIE KOŁĘDOWANIE PANU JEZUSOWI I OPŁATEK PARAFIALNY

**godz.
17.30**

**Niedziela
29 stycznia 2017 r.**

Kościół Polski Wniebowzięcia NMP w Paryżu: 263 bis, rue Saint Honoré (metro Concorde)

Przed Bożym Narodzeniem

program pomocy psychicznej o nazwie „Wystuchiwanie zwierzeń”. Umiata do każdego właściwie podejść. No i znata, jak już zaznaczyłem, „w polskim Paryżu” mnóstwo ciekawych ludzi, ich życie oraz problemy. Szczególnie jej bliskimi były kręgi artystycznej literackie. Współpracowała z dynamiczną tu organizacją APAJTE (Stowarzyszenie Polskich Autorów, Dziennikarzy i Tłumaczy).

Jak mocno chcę uwydatnić, Pani Aldona niewątpliwie była bojowniczką frankofoni, doceniała w pełni rolę międzynarodową francuskiej kultury i jej nośnika – francuskiego języka, walczyła właśnie o... więcej Francji w Polsce i Polski we Francji. Wiedziała jak mocne winny być związki Żoliborza (joli bord) z Paryżem, z jej ukochanym Monmartrem. Apeluję więc do władz Żoliborza, także do „Stowarzyszenia na Pięknym brzegu”, do pani Izabeli Anny Zaremby o nie zapominanie tej tak istotnej sprawy, nie zapominanie tego, że warszawski Joli bord winien dbać o podtrzymanie i rozwijanie swych więzów z Francją! □

W niedzielę 18- grudnia 2016 r. w kościele św. Barbary w Vicoigne, Raismes, okręg Valenciennes – na północy Francji, odbyło się spotkanie przed Bożym Narodzeniem.

Towarzyszył mu piękny koncert zespołu pieśni i tańca Sierakowice, z regionu Gdańska, organizowany przez nasze Towarzystwo Polonii z Vicoigne, z w Polsce.

Zwłaszcza bogaty program – polskich kolęd, w tym i kaszubskich – wykonany przez młodzież zespołu Sierakowice, pozwolił poczuć się nam, jakbyśmy byli w Kraju.

Na zakończenie koncertu, wszyscy wspólnie, zaśpiewaliśmy „Czarną Madonnę”.

Serdeczne podziękowanie składamy panu R. Mielczarkowi z Towarzystwa Belgique-Pologne i pani Irenie Kulwikowskiej – prezesce zespołu Sierakowice. □

Filip Buniowski – prezes
Towarzystwa Polonia z Vicoigne

Spotkanie opłatkowe we Frejus

W niedzielę 15 stycznia br., Wspólnota polska Lazurowego Wybrzeża, zgromadziła się, jak co roku, na spotkaniu opłatkowym we Frejus (departament Alpes-Maritimes) zorganizowanym pod egidą Polskiego Związku Katolickiego Południowej Francji.

Nasze spotkanie odbyło się w Świątów Dzień Migranta i Uchodźcy, toteż należy podkreślić, że Kościół w Polsce zawsze towarzyszył polskimi emigrantom, wspomagając ich duchowo w nowych miejscach życia poza Ojczyzną.

Msza święta była sprawowana w kościele świętego Rocha we Frejus, pod przewodnictwem Ordynariusza diecezji Fréjus-Tulon, Ks. biskupa Dominique Rey, w obecności księdza Bogusława Brzysia, Rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji, ks. Jana Ciągły Prowincjała księży chrystusowców we Francji oraz naszego duszpasterza ks. Zbigniewa Kreta.

Następnie, zgromadzeni goście udali się do Sali Hippolyte Fabre, udostępnionej przez Merostwo we Frejus, aby podzielić się opłatkiem i spożyć wspólny obiad. Clou programu były oczywiście Jasełka, przygotowane przez

dzieci i koncert polskich kolęd. Obecnych było ponad 160 osób, które przyjechały z całego południa Francji: Nicea, Marsylia, Tulon, Frejus, Grimaud, Agay, Saint Maxime, Saint Tropez, etc. Nie bez kozery, wspólnota polska uznawana jest

w tym regionie Francji za jedną z najbardziej dynamicznie działających w Kościele grup emigracyjnych. □

Lidia Mailliet-Woźniak
Prezes PZK Południowej Francji

U Polaków w Kopenhadze

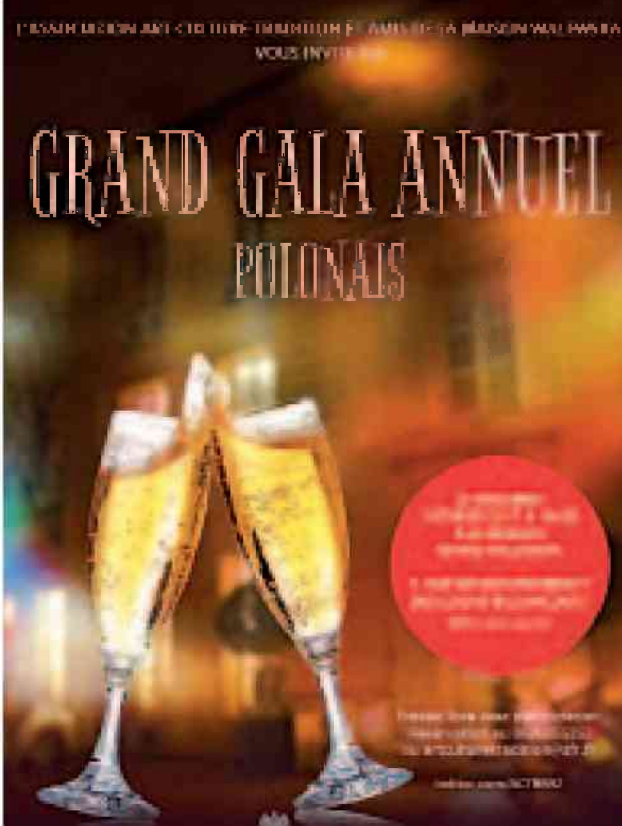
Abp Włodek Polak gościł z wizytą duszpasterską u Polaków w Kopenhadze. Przewodniczył Mszy św. w kościele św. Anny, dziękując wraz z wiernymi i duchowieństwem za minioną 1050. rocznicę Chrztu Polski.

Metropolita gnieźnieński przypomniał także o znaczeniu i zobowiązaniach wynikających z przyjęcia chrztu świętego. „Jesteśmy w nim odrodzeni mocą miłości, śmierci i zmartwychwstania Chrystusa i wzywani, by razem, wspólnie ze wszystkimi, dawać świadectwo Chrystusowi naszym życiem i naszym postępowaniem” – mówił abp Polak.

Przypomniał, że obowiązkiem chrześcijanina jest bardzo konkretne działanie – stawianie niewinności w miejsce podłości, miłości w miejsce siły, pokory w miejsce pychy, służby w miejsce prestiżu. Oznacza również – tłumaczył abp Polak – otwartość, a nie zamykanie się na innych, bycie nie jak oblężona twierdza, ale jak miasto na górze, otwarte i gotowe na przyjęcie innych, oznacza „proponowanie Ewangelii wszystkim, świadcząc własnym życiem, że naśladowanie Jezusa czyni nas bardziej wolnymi i radosnymi”.

Prymas Polski gościł w Danii na zaproszenie ordynariusza diecezji kopenhaskiej bp. Czesława Kozona oraz tamtejszej Polskiej Misji Katolickiej. Parafia, św. Anny, w której dziękował za Jubileusz 1050-lecia Chrztu Polski, jest jedną z największych w diecezji kopenhaskiej, która obejmuje swoim zasięgiem Danię, Wyspy Owcze i Grenlandię. □

opr. za KAI

Oplatek parafialny

5 stycznia 2017 r. spotkaliśmy się w polskiej sali im. Kończaka, aby wspólnie przetrząść się oplatkiem i złożyć sobie noworoczne życzenia miłości, pokoju i nadziei, wszak Bóg jest pośród nas i nam błogosławi!

Przy świątecznie zastawionym stole, śpiewaliśmy kolędy – po raz kolejny uświadamiając sobie, że Bóg stał się jednym z nas!

Dziękujemy wszystkim parafianom za przygotowanie naszego świątecznego i rodzinnego spotkania! □

ks. Tomasz Tobys

Komu dziękować...

Droga Redakcjo, życzę dużo błogosławieństwa Bożego w Nowym Roku. I chciałabym tą drogą podziękować Siostrze Zakonnej z polskiego kościoła oraz opowiedzieć historię, która mi się tu przytrafiła, „Bóg zapłać”.

Ostatnie godziny starego, kończącego się roku spędzam w paryskim kościele polskim Wniebowzięcia NMP.

Dumam przed złotbkim Nowonarodzonego i te rozmyślenia napawają mnie nadzieją, że Nowy Rok, 2017, będzie z pewnością lepszy od tego kończącego się. Ale, wpatrzona w Bożą Dziecinę, dziękuję Bogu za wszystko za wszystko co się w nim zdarzyło...

Rozpoczyna się Msza święta i otworzyłam serce na ogarniającą mnie modlitwę, żeby w radości, w świątecznej atmosferze przeżyć pięknie ostatnie chwile mijającego roku. Jeszcze raz dziękuję Panu Bogu za wszystko. I złożyłam też na tacę ofiarę, aby obok modlitwy, tym małym datkiem potwierdzić mą więź z Kościołem.

Zamykając swoją malinową portmonetkę, nie włożyłam jej jednak do torebki,

lecz niechcący zsunęłam ją obok. Sąsiedami moimi w tawce byli nie znani ludzie: z prawej pan, z lewej pani. Idąc do Komunii świętej, nie zauważyłam widocznie, że portmonetka spadła z moich kolan na podłogę.

I dopiero dużo później, w sklepie zorientowałam się, że jej nie mam. Pobiegłam z powrotem do naszego kościoła, niestety na próżno – nigdzie jej nie było. Zaczęłam rozmyślać wtedy jak to się mogło stać, dlaczego mi się to przytrafiło – w kościele polskim, podczas Mszy świętej. A myśli moje uporczywie i z żalem nawracały ku szczególnej ludzkiej życzliwości w okresie świątecznym.

W tej mojej portmonetce miałam pamiątkowy, złoty medalik Świętej Teresy z Lisieux, którą teraz przywoływałam na pamięć

Po tygodniu, w kolejną niedzielę, w kościele ponownie zapytałam napotkaną Siostrę zakonną, czy ktoś może nie zwrócił mojej malinowej portmonetki... I oto, z uśmiechem Siostry, otrzymałam ją. Zaglądam do środka, nic nie zginęło. Co więcej Ktoś jeszcze sam „złożył ofiarę” 20 euros w mojej zgubie. Bardzo mnie to najpierw zastanowiło, a potem wzruszyło. I wróciłam do początku tej historii – Bóg mnie nie opuścił w tym kończącym się roku, i nie opuści także w nadchodzącym. Z tym głębokim przeświadczeniem wyszłam ze swojego kościoła, a serce w ciszy swojej, jeszcze zapytało... Komu mam dzisiaj podziękować... „Szczęść Boże”!

Julia

Centrum Stomatologiczne Dentylis Boulogne

DENTYLIS

www.dentylis.fr

76 av. Edouard Vaillant
92100 Boulogne Billancourt
Linia metra nr 9,
stacja: Marcel Sembat
(wyjście: rue Rieux)

Akceptujemy CMU, AME.
Stawki wg cennika Sécurité Sociale,
Stosujemy zasadę Tiers payant
(karta vitale).

Współpracujemy z większością mutuelles.
Konsultacje: od Pn - do Pt, 9.00 - 19.30

01.41.13.45.05

boulogne@dentylis.fr

Mówimy po polsku

1258671

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)
do: Polski Południowej i Centralnej;
16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

Zaproszenie

Drogi Rodacy.

W dniu 2 maja każdego roku obchodzimy Święto Polonii, Polaków żyjących po za granicami kraju i Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej.

Stowarzyszenie Obrońców Krzyża w Paryżu, przy współpracy ze Stowarzyszeniem Polskich Kombatantów we Francji - Koto Paryż i Muzeum Wojska Polskiego, podjęło decyzję o zorganizowaniu „centralnych” uroczystości tego Święta - w dniach: 6 i 7 maja 2017 r. (sobota, niedziela).

Zapraszamy do wzięcia udziału w tychże uroczystościach wszystkie organizacje polonijne, stowarzyszenia i zespoły z terenu całej Francji.

Zgłoszenia prosimy przysłać na adres: Association des Défenseurs de La Croix: 221, rue de Belleville, 75019 Paris lub mailem: stow.obroncowkrzyzaparyz@hotmail.fr; kontakt tel. 06 12 19 79 13 (z Marią Jolantą Dzwigatą). Można również w tej sprawie kontaktować się z p. Stanisławem Aloszko - prezesem Federacji Polonii Francuskiej. Kontakt podany na stronie internetowej Federacji Polonii Francuskiej.

Zgłoszenia prosimy przysłać do 30 stycznia 2017 r. Patronat nad obchodami obejmie pan Stanisław Karczewski - Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, pan Dariusz Wiśniewski - chargé d'affaires Ambasady RP oraz pan Stanisław Aloszko, prezes Federacji Polonii Francuskiej.

Otrzymałam zapewnienie z Biura Prezy-

denta RP, że włączy się i ono w organizowanie naszych obchodów.

Szczegóły tych obchodów będziemy wspólnie ustalać z organizacjami biorącymi udział w tych uroczystościach (po zamknięciu listy zgłoszeń).

W imieniu organizatorów
Maria Jolanta Dzwigata

Prezes Stowarzyszenia Obrońców Krzyża

Konkurs Wybitny Polak we Francji

Florek Entertainment przy współpracy z Ambasadą RP w Paryżu, Fundacją Teraz Polska z Warszawy i Polską Akademią Nauk w Paryżu ogłasza otwarcie IV edycji Konkursu Wybitny Polak we Francji.

Celem konkursu jest kreowanie pozytywnego wizerunku Polaków mieszkających we Francji, podkreślenie ich dokonań oraz wyróżnienie i promocja osób odnoszących sukcesy poza granicami Polski.

Wyłonieni przez Jury zwycięzcy zostaną uhonorowani podczas uroczystej Gali.

Konkurs przeprowadzony jest w pięciu kategoriach: Biznes - kandydatami mogą być osoby prowadzące udokumentowaną działalność gospodarczą; Kultura: - kandydatami mogą być zarówno osoby tworzące kulturę (kompozytorzy, pisarze, poeci, malarze itp., nawiązujący w swojej twórczości do Polski), jak również osoby działające na rzecz promocji kultury polskiej; Nauka - kandydatami mogą być osoby, które prowadzą działalność naukową

lub dydaktyczną w placówkach funkcjonujących we Francji; Osobowość - kandydatami mogą być osoby wyróżniające się aktywnością, zaradnością, inicjatywą, np. w życiu społecznym; Młody Polak - kandydatami mogą być osoby, które nie ukończyły 35 roku życia i odniosły sukces w jednej z powyższych kategorii lub których działalność w sposób pozytywny oddziałuje na lokalną społeczność i przyczynia się do budowy pozytywnego wizerunku Polaków i Polski wśród lokalnej społeczności.

Warunkiem uczestnictwa jest wypełnienie formularza konkursowego i zapoznanie się z regulaminem. Konieczne jest też uzasadnienie nominacji i zebranie co najmniej pięciu podpisów osób popierających kandydaturę.

Zgłoszeń mogą dokonywać organizacje, stowarzyszenia i związki polonijne we Francji oraz osoby prywatne.

Wszyscy laureaci automatycznie kwalifikują się też do udziału w „Wielkiej Gali Finałowej - Teraz Polska”, która odbędzie się w Warszawie.

Formularze można również znaleźć na stronie internetowej florekentertainment.org. Prosimy o ich dokładne wypełnienie i przesłanie drogą elektroniczną na adres: konkurs@florekentertainment.org (do 31 marca 2017 roku).

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach - od trzeciego razu - 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe - we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” - 4 €); przy powtórzeniach - 50% ceny; - „ustugi” - do 10 słów - 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów - 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) - dopłata wynosi -1 € na tydzień („ustugi” - 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) - inf. i cennik w redakcji GK - 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris - II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE
przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24
Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 – mówimy po polsku
(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)
Tel. 02 31 78 25 93 – mówimy po francusku
Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

**DENTYSTKA POLSKA
DLA DZIECI I DOROSŁYCH
Dr Mariola Tuliszkiewicz**

01 42 33 30 58; 06 43 98 83 66
45, rue du Caire – 75002 Paris
Akceptuję CMU AME

Wszelaka pomoc prawna w administracji francuskiej.

Edyta - T. 06 22 72 26 68;
e-mail: edyta-anne@hotmail.fr

**Dr Danuta Baranowicz-Schouker
chirurgien- dentiste**

33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle
tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15
- CMU dzieci i dorośli; (mówimy po polsku)

Rozliczenia księgowe.

06 62 90 02 39

TRANSPORT:

- wywóz gruzu, - dowóz materiałów, - przeprowadzki.

Tel. 06 98 58 86 36

LUXSUS - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW DO POLSKI -
Olszyna, Wrocław, Katowice, Kraków, Rzeszów.

Tel. 06 62 75 50 06; 01 42 38 63 20; (00 48 12) 284 12 50!

**GŁOS
KATOLICKI**

PRZYJACIELE

Mme Markowski Irene – 70€
Mme Krauzewicz Stephanie – 70€
Mme Jabłońska Teresa – 40€/pół roku
Mme Rogowski Jeannina – 70€

Dalsza część Listy Przyjaciół będzie się ukazywać w kolejnych numerach
GK Czytelnikom, którzy wspierają Głos Katolicki „Prenumeratą
Przyjaciół”, składamy serdeczne podziękowania. (Redakcja)

– TŁUMACZENIA –

Stanisław Bocianowski – dr Prawa
– Tłumacz Przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym
w Wersalu i Sądzie Kasacyjnym w Paryżu.

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż
Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

**– NAPRAWA KOMPUTERÓW, INSTALOWANIE
PROGRAMÓW, WYMIANA PODZESPOŁÓW.**

T. 06 98 42 59 75

**DÉMÉNAGEMENT - TRANSPORT - AUTOLAWETA
PRZEPROWADZKI, - WYWÓZ GRUZU**

Tel. 06 30 40 49 49

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:

TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji, ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

Masz problem z pićm?

Może Anonimowi Alkoholicy pomogą!

Wykaz mityngów AA w Paryżu:

Niedziele godz. 17.00:

3, rue Rampal (kod: 9172), 75019 Paris, M° Belleville/;

Wtorki godz. 19.30:

18, rue Claude Lorrain; 75016 Paris, M° Exelmans/;

Środy godz. 19.30:

20, rue Legendre (2 piętro), 75017 Paris, M° Villiers/;

Czwartki godz. 19.30:

11, Ville St-Jacques (kod: 0911),
75014 Paris, M° Saint-Jacques.

**AL-ANON
ALATEEN**

Grupy rodzinne Al-Anon
Nadzieja dla krewnych
i przyjaciół alkoholików

Anonimowość jest podstawową za-
sadą Al-Anon. Czekamy na Ciebie!
Tel. 06 67 30 89 95

Al-Anon jest wspólnotą kobiet i męż-
czyzn, na życie których wpływa picie
alkoholu członka rodziny lub bliskiej
osoby. Krewni oraz przyjaciele mogą
wiele uczynić, aby pomóc zarówno so-
bie jak i osobie mającej problem z al-
koholem. **Spotkania odbywają się w
każdy wtorek o godzinie 20**
(w salce obok kościoła polskiego NMP w Paryżu
– metro: Concorde)

Grupa Alateen spotyka się w drugi i ostatni
wtorek każdego miesiąca o **godz. 20**

**GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 4 (2664): 29. 1. 2017

Commission paritaire N°: 0520 G 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) – tél. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. Bogdan Brzyś – Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA – 2, rue du 19 mars 1962 – 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonement): 1 rok (1 an) – 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 18.1.2017

Inf. o prenumeracie na str. 3

Association Pomost-Passarelle
AIDE AUX POLONAIS VIVANT DANS L'IMMIGRATION

Biuro Socjalne

Stowarzyszenia Pomost-Passarelle prowadzi Biuro socjalne, znajdujące się w pomieszczeniach Parafii Wniebowzięcia NMP w Paryżu, przy Polskiej Misji Katolickiej - 263 bis, rue Saint Honoré.

Biuro czynne jest w czwartki, w godzinach od 9.00 do 13.00.

Jego celem jest pomoc w uregulowaniu sytuacji prawnej, rodzinnej i bytowej oraz reintegracja społeczna zgłaszających się osób. Udzielana pomoc skierowana jest do osób, które znalazły się w ciężkiej sytuacji życiowej na emigracji, głównie bezdomnych oraz uzależnionych. □

PROGRAM

30 stycznia - 5 lutego 2017

PONIEDZIAŁEK 30 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Wieś to też Polska 9²⁵ Słowo Życia 9³⁰ Vatican Magazine 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedokończone 11²⁵ Felieton 11³⁵ Opowieść wiecznie żywa 11⁵⁰ Retrospekcja 11⁵⁵ Święty na każdy dzień 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Koncert 15³⁵ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Sanktuarium polskie 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Św. na każdy dzień 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

WTOREK 31 STYCZNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8³⁵ Słowo Życia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Papież Polak do Rodaków 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Jak my to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 14⁰⁰ Mojżesz - film 15¹⁰ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Jestem mamą 16³⁰ Kalejdoskop Młodych 16⁵⁰ Aktualności WSKSiM 17⁰⁰ Dokument 17²⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

ŚRODA 1 LUTEGO

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Kalejdoskop Młodych 9²⁰ Aktualności WSKSiM 9²⁵ Dokument 9³⁵ Sank-

tuaria polskie 9⁵⁵ Św. na każdy dzień 10⁰⁰ Audiencja Generalna 11⁰⁰ Dokument 11²⁵ Felieton 11³⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Dokument 13²⁵ Dokument 14⁰⁵ Film 15³⁵ Dokument 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Na zdrowie 16³⁰ Dokument 17⁰⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

CZWARTEK 2 LUTEGO

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9⁰⁰ Na zdrowie 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Dokument 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Rozmowy niedokończone 11²⁵ Felieton 11³⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Reportaż 13²⁰ Dokument 13⁴⁵ Film 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Program rozrywkowy 16³⁵ Reportaż 16⁵⁰ Przegląd Tygodnika Źródło 16⁵⁵ Przegląd tygodnika Niedziela 17⁰⁰ Sanktuarium św. Józefa Kalisz 19²⁵ Św. na każdy dzień 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

PIĄTEK 3 LUTEGO

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Polski Punkt Widzenia 8⁴⁰ Słowo Życia 8⁴⁵ Dla dzieci 9¹⁰ Program rozrywkowy 9³⁵ Św. na każdy dzień 9⁴⁵ Duc in altum 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Dokument 11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Koncert 13²⁵ Dokument 13⁵⁵ Św. na każdy dzień 14⁰⁰ Misjonarz - film 14⁵⁵ Słowo Życia 15⁰⁰ Koronka do Bożego Miłosierdzia 15²⁰ Mocni w wierze 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Siódmy

sakrament 16³⁵ Dokument 17⁰⁰ Film 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Westerplatte Młodych 18⁵⁵ Przegląd tygodnika Niedziela 19⁰⁰ Warto zauważyć 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

SOBOTA 4 LUTEGO

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Westerplatte Młodych 8⁵⁵ Słowo Życia 9⁰⁰ Dokument 10⁰⁰ Informacje 10¹⁵ Felieton 10³⁰ Św. na każdy dzień 10³⁵ Polski Punkt Widzenia 11⁰⁰ Konferencja gospodarcza 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Informacje 12²⁰ Warto zauważyć 12⁵⁰ Film 13²⁰ Siódmy sakrament 13⁴⁵ Informacje 14⁰⁰ Film 14⁵⁰ Dla dzieci 15³⁰ Program edukacyjny 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ W Naszej Rodzinie 17⁰⁰ Z PE 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Przegląd Tygodnika Niedziela 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Polski Punkt Widzenia

NIEDZIELA 5 LUTEGO

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Polski Punkt Widzenia 8³⁰ Z PE 9⁰⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Felieton 9²⁵ Św. na każdy dzień 9³⁰ Msza Święta 10³⁰ Przegląd Tygodnika Niedziela 10⁴⁰ Dokument 11⁰⁵ Dokument 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Wieś to też Polska 13³⁰ Papież Polak do Rodaków 14¹⁰ Film 15⁴⁵ Św. na każdy dzień 15⁵⁰ Dokument 16⁰⁰ Informacje 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Dokument 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Informacje 18¹⁵ Rozmowy niedokończone 19²⁵ Retrospekcja 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel Jasnogórski 21²⁰ Informacje 21⁴⁰ Cuda Jezusa - film. □

TV Trwam: ul. Św. Józefa 23/35; 87-100 Toruń

POLVOD

TYLKO POLSKIE FILMY

Legalnie i bezpłatnie na www.polvod.pl

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife

tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

TVP
POLONIA

PROGRAM TV

30 stycznia – 5 lutego 2017

PONIEDZIAŁEK 30 STYCZNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Historia żywa – reportaż 11³⁵ Mów mi Mistrzu – widowisko 12²⁵ Krótka historia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Ranczo – serial 14²⁰ Oczy w oczy – rozmowa 14⁵⁰ 1200 Muzeów – reportaż 15²⁰ Smaki polskie – magazyn 15⁴⁰ Brawo polski! – magazyn 15⁵⁵ Sonda z 16³⁰ Galeria – serial 16⁵⁵ Supertkowe ABC – magazyn 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Kulturalni PL – magazyn 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Nad Niemnem – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ O mnie się nie martw – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁰ Rozmowa Polonii 22²⁵ Halo Polonia – magazyn 23¹⁵ Mój ojciec Staś – dokument 0¹⁰ Tańczący z naturą – dokument 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ Supertkowe ABC – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

WTOREK 31 STYCZNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Rozmowa Polonii 11⁴⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁵ Krótka historia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ Strażacy – serial 14²⁰ Mój ojciec Staś – dokument 15²⁵ Zakochaj się w Polsce – magazyn 15⁵⁵ Sonda z 16³⁰ Galeria – serial 16⁵⁵ W Krainie Baśni 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Polska z Miodkiem – felieton 17⁵⁵ Niedziela z Piwnicą Pod Baranami 18⁴⁰ Pod Tatrami 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Flesz historii – reportaż 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁵ Pogoda 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁰ Rozmowa Polonii 22²⁵ Halo Polonia – magazyn 23²⁰ Program rozrywkowy 0¹⁵ 1200 Muzeów – reportaż 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁰ Polska z Miodkiem – felieton 1¹⁵ W Krainie Baśni 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

ŚRODA 1 LUTEGO

7⁰⁰ Program ekumeniczny 7³⁰ ABC wszystko wie 7⁴⁵ Mój zwierzyniec – magazyn 8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Rozmowa Polonii 11⁴⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁵ Krótka historia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia –

serial 13²⁵ O mnie się nie martw – serial 14²⁰ Dotknięcie anioła – dokument 15³⁰ Tańczący z naturą – dokument 15⁵⁵ Astroarium – magazyn 16³⁰ Galeria – serial 16⁵⁵ Moliki książkowe – magazyn 17⁰⁵ Mój zwierzyniec – magazyn 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ Kowalski i Schmidt – magazyn 18²⁵ Studio Wschód 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁵ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Egzamin z życia – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁰ Rozmowa Polonii 22²⁵ Halo Polonia – magazyn 23¹⁵ Dotknięcie anioła – dokument 0¹⁵ Studio Wschód 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁵ ABC wszystko wie 1³⁰ Mój zwierzyniec – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

CZWARTEK 2 LUTEGO

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Rozmowa Polonii 11⁴⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁵ Krótka historia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Barwy szczęścia – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁰ Egzamin z życia – serial 15¹⁵ Wilnoteka – magazyn 15³⁵ Las Story – reportaż 16⁰⁰ Jak to działa – magazyn 16³⁰ Galeria – serial 16⁵⁵ Polskie Zwierzęta w niebezpieczeństwie – reportaż 17¹⁰ Kaktus i Maty – serial 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Polska z Miodkiem – felieton 17⁵⁵ Naszaarmia.pl – magazyn 18²⁰ Historia żywa – reportaż 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Informacje kulturalne ekstra 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Komisarz Alex – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁰ Rozmowa Polonii 22²⁵ Halo Polonia – magazyn 23¹⁰ Humor w odcinkach 23⁴⁰ Warto rozmawiać – publicystka 0⁴⁵ Galeria – serial 1¹⁰ Polska z Miodkiem – felieton 1¹⁵ Polskie Zwierzęta w niebezpieczeństwie – reportaż 1³⁵ Kaktus i Maty – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

PIĄTEK 3 LUTEGO

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁵ Polonia 24 11²⁵ Rozmowa Polonii 11⁴⁰ Halo Polonia – magazyn 12²⁵ Krótka historia 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Na sygnale – serial 13²⁵ M jak miłość – serial 14²⁵ Komisarz Alex – serial 15²⁰ Warto rozmawiać – publicy-

styka 16²⁰ Okrasa łamie przepisy – magazyn 16⁵⁵ Domisie 17²⁰ Krótka historia 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Racja stanu 18²⁵ Było nie minęło 18⁵⁵ Na sygnale – serial 19²⁵ Wolny Ekran – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁵ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁵⁰ Polonia 24 22¹⁰ Rozmowa Polonii 22²⁵ Halo Polonia – magazyn 23¹⁵ Program rozrywkowy 0¹⁵ Racja stanu 0⁴⁵ Las Story – reportaż 1¹⁵ Domisie 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

SOBOTA 4 LUTEGO

7³⁰ Pytanie na śniadanie 10⁴⁵ Polonia 24 11⁰⁵ Rozmowa Polonii 11²⁰ Halo Polonia – magazyn 12¹⁰ Ojciec Mateusz – serial 13⁰⁵ Na dobre i na złe – serial 14⁰⁵ Night of the Proms – koncert 15⁰⁵ Okrasa łamie przepisy – magazyn 15³⁰ Tańczący z naturą – dokument 16⁰⁰ Kulturalni PL – magazyn 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Widowisko artystyczne 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁴⁵ Strażacy – serial 21⁴⁰ Ono – film 23²⁰ Program rozrywkowy 0¹⁵ Słownik polsko@polski 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości

NIEDZIELA 5 LUTEGO

7⁴⁰ Saga rodów – magazyn 8¹⁰ 1200 Muzeów 8⁴⁰ Smaki polskie(2) – magazyn 9⁰⁵ Wolny Ekran – magazyn 9²⁰ Polska z Miodkiem – felieton 9³⁰ Ziarno – magazyn 10⁰⁰ Tajemnice dzikich zwierząt – magazyn 10¹⁵ Program muzyczny 10⁴⁵ Kłusownik – serial 11⁴⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁵ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Zimowa jazda 13⁰⁰ Msza Święta 14⁴⁰ Film 16³⁰ Rodzinka.pl(2) – serial 17²⁵ Polska z Miodkiem – felieton 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Oczy w oczy 19²⁵ Tajemnice dzikich zwierząt – magazyn 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości 20³⁰ Sport 20⁴⁰ Pogoda 20⁴⁵ Ranczo – serial 21⁴⁰ CK Dezerterzy – komedia 23¹⁰ Program rozrywkowy 23⁵⁵ Zakochaj się w Polsce – magazyn 0²⁵ Polska z Miodkiem – felieton 0³⁵ M jak miłość – serial 1²⁵ Tajemnice dzikich zwierząt – magazyn 1⁴⁵ Dobranocka 2⁰⁰ Wiadomości. □

O Panno prześliczna, gromniczna!

Pod ogień Twój święcony, wiszący nad woskiem gromnic,
przez las kolący i wyjące wilki, idę bez wszelkiej obrony...

(K. Iłakowiczówna)

T. Axentowicz - „Gromniczna” (fragment)